

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDSJÆLLAND

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf.: 47 33 87 32
nordsjaelland@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk

FN-NSJ-22-2023F

Den 16. september 2025

Afgørelse om fredning af Tollerup og Melby Kilerne

Indholdsfortegnelse

- A. Indledning
- B. Fredningsforslag
- C. Det offentlige møde om sagen
- D. Fredningsnævnets øvrige besigtigelser og møder samt indhentelse af yderligere udtalelser og materiale
- E. Skriftligt fremsatte bemærkninger til fredningsforslaget
- F. Særligt om Fredningsnævnets sammensætning og sagsbehandling
- G. Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse
- H. Fredningens indhold og omfang
- I. Retsvirkning
- J. Klagevejledning

A. Indledning

Halsnæs Kommune og Danmarks Naturfredningsforening har den 3. maj 2023 rejst sag om fredning af Tollerup og Melby Kilerne.

Offentligt møde og besigtigelse har været afholdt den 7. december 2023. Fredningsnævnet har i medfør af naturbeskyttelseslovens § 37a, stk. 3 truffet afgørelse om at forlænge fristen for sagens afgørelse med 2 år, således at den udløber den 3. maj 2027. Frist for afgivelse af bemærkninger vedrørende fredningsforslaget blev på det offentlige møde fastsat til den 6. februar 2024.

Fredningsnævnet, der er sammensat af Betina Heldmann, Niels Venge Olesen og Carsten Møller har i enighed besluttet at frede Tollerup og Melby Kilerne, idet Fredningsnævnet har skærpet visse bestemmelser i forhold til fredningsforslaget, som sagsrejsjerne ikke var enige om på alle punkter.

Fredningsbestemmelserne fremgår nedenfor.

Fredningskortet er medtaget som bilag til afgørelsen.

Fredningen omfatter ca. 166 ha fordelt helt eller delvist på ejendommene:

14fæ, 16a, 7nx, 7gu, 13iæ, 9a, 8a, 17a, 8bc, 14er Melby By, Melby
1e Tollerup By, Melby
1am, 1as, 4ap, 1an, 4d Tollerup By, Melby
14cd Melby By, Melby
4a Tollerup By, Melby
1ck Tollerup By, Melby
7f Melby By, Melby
7a Melby By Melby
5bk Tollerup By, Melby
1b Tollerup By, Melby
2a, 2ep Tollerup By, Melby
3a Tollerup By, Melby
13a Melby By, Melby

Fredningsnævnet har samtidig i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens § 39 truffet særskilt afgørelse om erstatning i anledning af fredningen.

B. Fredningsforslaget

I det fredningsforslag, som Halsnæs Kommune og Danmarks Naturfredningsforening rejste over for fredningsnævnet den 3. maj 2023, blev anført følgende beskrivelse:

" Baggrund for forslaget

Halsnæs Kommune og Danmarks Naturfredningsforening fremsætter hermed i henhold til Naturbeskyttelseslovens §36, jf. §33, stk. 3, forslag til fredning af Tollerup og Melby Kilerne i Halsnæs Kommune, i alt 166 ha.

I foråret 2021 medførte en række overtrædelsessager, at der kom fokus på naturen og landskabet nord for Melby, også kaldet Melby Kilen. Sagerne medførte blandt andet, at Danmarks Naturfredningsforening, ved lokalafdeling Halsnæs, anmodede Halsnæs Kommune om at rejse fredningssag for kilen. I efteråret 2021 modtog kommunen en underskriftsindsamling med mere end 2000 underskrifter for at frede kilen. På den baggrund blev der i kommunens budget 2022-25 afsat midler til at udarbejde et fredningsforslag. Tollerup Kilen, der ligger lige vest for Melby Kilen, rummer de samme landskabelige kvaliteter som Melby Kilen, hvorfor der er arbejdet for et samlet fredningsforslag.

De to kiler er kendetegnet ved deres smukke kuperede landskaber, der adskiller tæt-bebyggede sommerhus- og byområder og fungerer som grønne bånd mellem hav og land. Kilerne rummer flere kulturhistoriske spor, som det er vigtigt at værne om, og de er blandt de sidste grønne kiler langs Sjællands nordkyst, der ikke er fredede. Dette klassiske morænelandskab ønsker Halsnæs Kommune og Danmarks Naturfredningsforening at give den bedst tænkelige beskyttelse, så fremtidige generationer, ligesom vi, kan nyde oplevelsen af det smukke kystnære landskab.

Fredningsforslagets afgrænsning

Fredningsarealet er overvejende åbent landzoneareal omkranset af Liseleje, Hald, Tollerup samt Melby og Tollerupvej. Hyllingeberg adskiller de to kiler mod Kattegat. Hvor bygninger ligger meget yderligt er fredningsgrænsen trukket rundt om bebyggelsen, så denne ikke er fredet.

Samlet set dækker kilerne et areal på 166 ha. Fredningsforslagets afgrænsning fremgår endvidere af bilag 1 og i oversigtsform i figur 1 nedenfor.

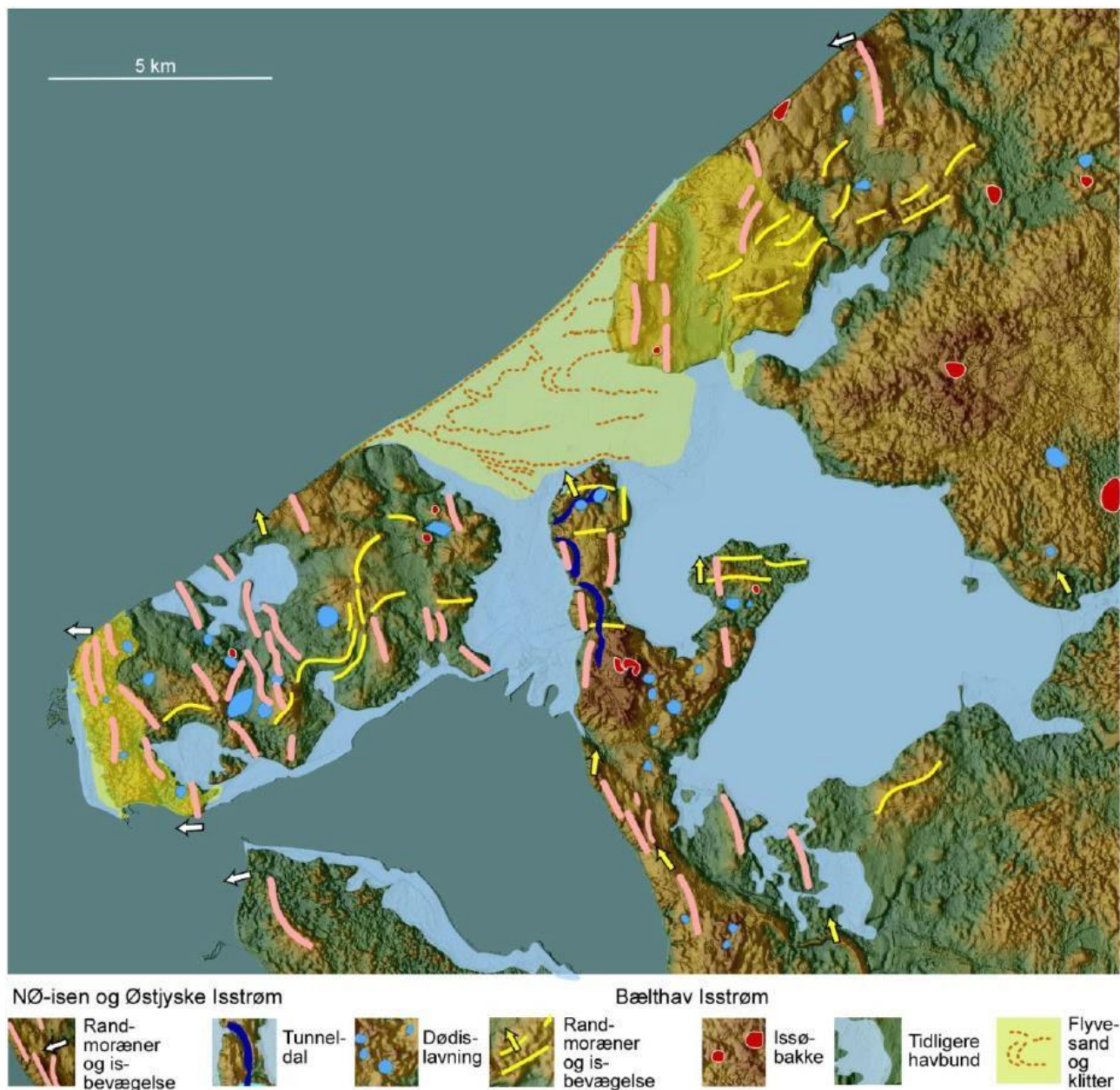

Figur 1: Oversigtskort over fredningsområdet.

Beskrivelse af fredningsområdet

Geologi og landskab

De to kystkiler er klassisk højtliggende kuperet morænelandskab dannet under den sidste istid. Istidslandskabet er dannet ad flere omgange med skiftevis nedisning og afsmeltning af isfremstød indtil istidens afslutning for ca. 12.000 år siden (Houmark-Nielsen, M. 2021). Det har efterladt et område, der i dag fremstår småkuperet med mindre bakketoppe og dale. Figur 2 illustrerer, hvordan de forskellige isstrømme har formet landskabet i Halsnæs.

Figur 2: Figur over dannelse af karakteristiske landskabstræk (Houmark-Nielsen, M. 2021).

Melby Kilen fremtræder i dag i høj grad som en mindre ådal med vandløbet Maglemosegrøften, der gennemskærer kilen fra syd mod nord. Terrænet er overvejende fladt, dog skrånende opadtil mod øst mod det fredede område Høje Lindebjerg.

Jorden er i den nordlige ende overvejende ferskvandstørv, mens den mod syd består af smeltvandsgrus. Størstedelen af kilen er i 2022 beplantet med juletræer omkranset af et 160 cm højt vildthejn; tidligere blev jorden dyrket med lave enårige afgrøder.

Foto 1 og 2: Den omfattende juletræsproduktion i Melby Kilen har stor betydning for oplevelsen af landskabet.

Terrænet i Tollerup Kilen stiger fra syd mod nord, med flere mindre lokale bakketoppe. Jordarten er primært smeltevandsgrus. Den sydligste del dyrkes med konventionelt landbrug, mens en stor del er udlagt til permanent græs. Et mindre areal ved Orehøjgård er nyanlagt valnøddeplantage. Kilen ender i nord med udsigt over Kattegat på den imponerende skrænt ved Hyllingebjergvej.

Foto 3: Størstedelen af Tollerup Kilen set fra luften.

Fortidsminder og kulturspor

Fredningsområdet rummer flere beskyttede diger, som har betydning for oplevelsen af landskabet. Digerne er linjeformede forhøjninger, der primært består af jord og sten. De bedst bevarede diger i området er typisk godt 1 meter høje, og det længste dige er 1,2 km langt. Hovedparten af digerne er dækket af græs- og urtevegetation, men enkelte steder er der busk- og træbevoksning på toppen af digerne. På en del af digerne vokser karakteristiske overdrevsarter, og med den rette pleje kunne digerne formodentlig blive meget artsrige.

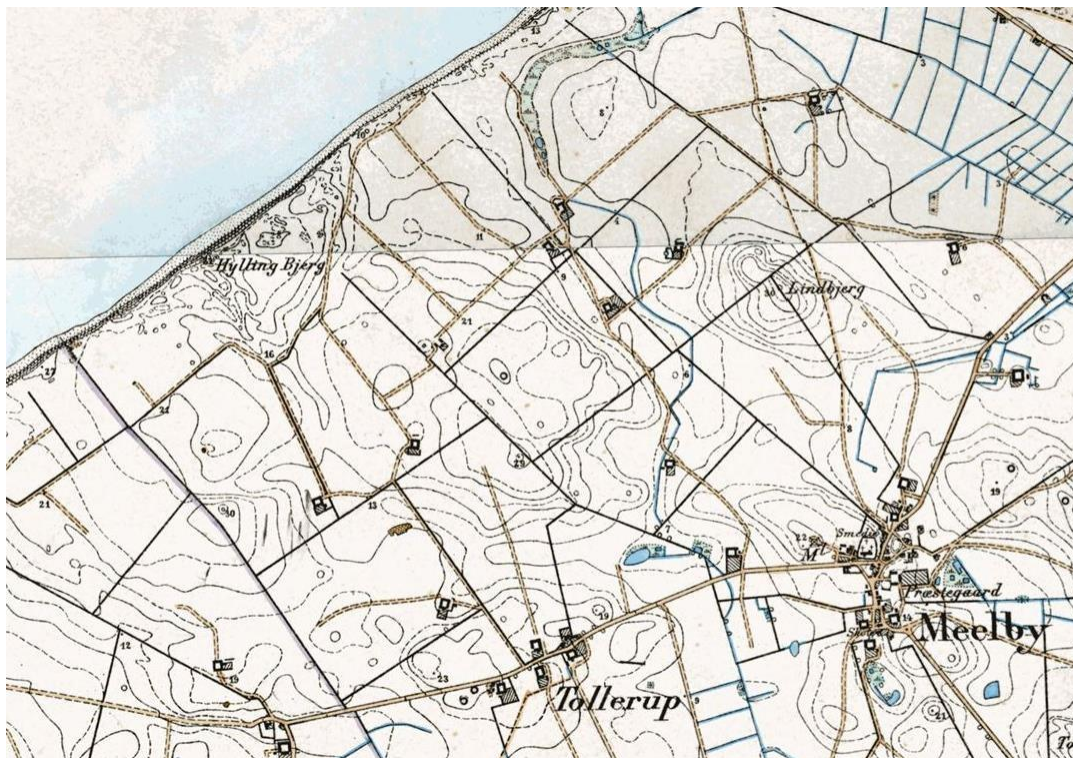
I dag er der registreret 5,23 km (Tollerup Kilen 3,26 km, Melby Kilen 1,97 km) beskyttede diger inden for fredningsområdet, hvilket kun er en brøkdel af de mange diger, som tidligere har eksisteret i området. Digerne er blevet sløjfet i takt med sammenlægning af marker til større og større dyrkningsflader. Digerne er med til at fortælle historien om menneskets påvirkning af landskabet og naturen især gennem de seneste 1100 år. Her særligt med henblik på historien om Danmarks inddeling i sogne, landsby- og herregårdsejerlav, om drift af marker samt beskatnings- og ejerforhold.

Foto 4 og 5: Eksempler på beskyttede diger langs Æblestien i Melby Kilen.

Digerne som kulturformidlere

I Tollerup og Melby Kilerne er digerne klassiske udskiftningsdiger, som er fra tiden omkring de store landboreformer i slutningen af 1700-tallet. Knaphed på mad betød, at der blev iværksat reformer med henblik på at effektivisere landbruget. En af måderne var at flytte gårde fra fællesskaberne i landsbyerne og ud til deres eget jordstykke. På de gamle målebordsblade ses tydeligt, hvordan gårdene var blevet udflyttet fra landsbyerne og placeret i hver deres firkantede stykke jord omkranset af et dige. En udskiftning, der kaldes blokudskiftning, hvor digerne var etableret som ejendomsskel.

Figur 3: På de gamle målebordsblade er det tydeligt at se de gamle diger, der markerede ejendomsskel om de enkelte gårde. Digerne er tegnet med sort streg.

Figur 4: Luftfoto af området med markering af de tilbageværende beskyttede diger med brun streg.

Digerne som levested

Digerne er et væsentligt landskabeligt, kulturhistorisk og biologisk element i kilernes landskab. Digerne har en visuel betydning for oplevelsen af landskabet, og samtidig er den samlede struktur vigtig for sammenhængen i landskabet som korridorer for mange forskellige arter. Fraværet af dyrkning, sprøjtning og gødskning betyder også, at plante- og dyrelivet hér har et levested.

Digerne i Tollerup og Melby Kilerne består af tør og mager jordbund, der giver mulighed for at en lang række arter, der er tilpasset denne jordbundstype, kan trives. Som følge af gødskning og kvælstoftilførsel er næringsfattige naturtyper generelt truede og i tilbagegang. Digerne har derfor stor betydning både for denne naturtype og som spredningskorridor for arter, der bl.a. bruger diger som ledelinier for deres færden i det åbne land.

Foto 6: Markfirben lever på overdrev og kystskrænter i Halsnæs Kommune og er helt afhængige af ledelinier til at bevæge sig rundt i landskabet.

Beskyttede gravhøje

På fredningsarealet i Tollerup Kilen, "Orehøj", ligger en kuppelformet rundhøj, 8 x 6,5 x 2,5 m. Højen ligger placeret på toppen af en morænebakke, der hæver sig over det øvrige landskab. Omkring højen ligger flere større sten, der kan være rester af den oprindelige stenkiste. Gravhøj og stenkiste er dateret til yngre stenalder 2350-1700 f.kr.

Vest for Hyllingebjerg sommerhusområde ligger endnu en gravhøj. Der er tale om en rundhøj på ca. 18 x 21 x 3 m beliggende på et markareal, jf. foto 7. Højen er dateret til oldtid.

Foto 7: Gravhøje ligger ofte placeret højt i terrænet, hvilket også er gældende for de to beskyttede gravhøje inden for fredningen.

Andre kulturspor

Derudover er der mange private detektor-fund i kilerne fra tiden mellem ældre jernalder og renæssancen. Disse fund, der ikke er fredede, kommer især fra markerne ved Melby. De mange fund på markerne langs Kattegat, vidner om havets store betydning. Flere gravhøje fra bronzealderen vidner ligeledes om, at området har været intensivt udnyttet også i denne periode.

De private fund omfatter bl.a. genstande som mønter fra vikingetiden, middelalderen og renæssancen, samt fibler fra middelalderen, beslag samt flintekiler fra stenalderen.

Fortidsminder i fremtiden

Både fortidsminder og diger er i dag beskyttede efter museumsloven. Med fredningsforslaget kan kommunen i samarbejde med lodsejerne arbejde på at genskabe nogle af de forsvundne diger i området, således at områdets historie vil træde tydeligt frem i landskabet. Arbejdet skal ske efter en samlet plan udarbejdet i samarbejde med Slots- og Kulturstyrelsen.

Natur

Begge kiler består i dag primært af landbrugsjord. Der er registreret fire overdrev, tre søer og en eng omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Jordbunden er karakteriseret ved at være forholdsvis sandet, og med den kystnære beliggenhed, stiller det særlige krav til de planter, der indfinder sig. Der er særdeles godt potentiale for udvikling af botaniske overdrev på langt de fleste jorder, og

der ses da også mange steder karakteristiske overdrevsarter såsom gul snerre og alm. gyldenris i vejkanterne og på de permanente græsarealer.

De registrerede overdrev har generelt høj artsdiversitet, og særligt forekomster af knoldet mjødurt, blodrød storkenæb og plettet kongepen bør nævnes. Lige øst for Melby Kilen ligger Høje Lindebjerg, der er fredet og naturplejes. Området rummer en rig biodiversitet med mange karakteristiske og sjældne overdrevsarter. Artsindholdet vidner om det potentiale, der er for at udvikle natur, såfremt arealerne plejes med det formål at fremme naturen.

Foto 8: Lille ildfugl på almindelig gyldenris.

Hjemmehørende og invasive arter

Arter, der er indført til landet og spreder sig voldsomt, kaldes invasive. Invasive arter er til skade for den danske natur og de hjemmehørende arter, der hører til i landet. Den beskyttede eng i Melby Kilen er under kraftig tilgroning med de invasive arter japansk pileurt og canadisk gyldenris.

Derudover er rynket rose vidt udbredt i området. Der foreligger ikke i 2022 en pligt for lodsejerne til at bekæmpe andre invasive arter i Halsnæs Kommune end kæmpe-bjørneklo.

Der ligger ikke en endelig definition på, hvad der er en hjemmehørende art, idet det afhænger af, hvor langt tilbage man går i tiden. Halsnæs Kommune anvender primært definitionen brugt til udarbejdelse af den danske rødliste, hvor der er lavet en vurdering af, om arterne er hjemmehørende eller ej.

Offentlighedens adgang og friluftsliv

Fredningen er en landskabsfredning, der skal sikre landskabet i kilerne i fremtiden. Derudover sikres også offentlighedens adgang til landskabet på de allerede etablerede stier. På nuværende tidspunkt er der etableret en offentlig sti, Æblestien, fra Melby til Kattegat. Adgang til de øvrige eksisterende stier i kilerne, skal ligeledes bevares gennem fredningen, så det undgås at stiforløb nedlægges. Plejemyndigheden forpligtes til at holde stierne synlige for de besøgende.

Fredningen giver mulighed for et mere udbygget stisystem gennem etablering af en sti fra Blåmejsevej til Lindevænget og kan dermed åbne op for rundture i området. Dette vil også give lettere adgang til det fredede område Høje Lindebjerg.

Fredningen kan anvendes som et redskab til formidling af områdets særlige natur- og kulturhistoriske værdier bl.a. gennem opsætning af skilte.

Foto 9: Stierne i området er meget benyttede.

Frednings- og planmæssige forhold

Eksisterende fredninger

Området omkring Orehøj blev fredet i 1969. Baggrunden for fredningen var, at daværende ejer ville undgå at betale skat for muligheden for at udstykke ejendommen, idet han ønskede at drive den som landbrug. Med det nuværende initiativ aflyses denne fredning, og ejendommen pålægges nærværende fredningsforslag. Med nærværende forslag videreføres den hidtidige bestemmelse om tilladelse til beplantning, som er nødvendig for driften, dog gælder den kun for den økologisk drevne valnøddeplantage på matr. nr. 2a Tollerup By, Melby. Nuværende lodsejer driver plantagen økologisk, og ønsker at denne drift skal fortsættes i fremtiden.

Den eksisterende fredning fra 1969 har givet anledning til en fortolkning af, hvorvidt etablering af valnøddeplantagen i årene 2021/2022 stred imod Orehøj fredningens bestemmelser. Kommunens vurdering var, at valnøddeplantagen blev etableret lovligt, idet der er tale om en afgrøde. Dette var flere borgere og Danmarks Naturfredningsforening uenige med, hvorfor de har påklaget kommunens vurdering til Ankestyrelsen.

Såfremt det viser sig, at kommunens vurdering er forkert, og valnøddeplantagen er etableret i strid med den eksisterende fredning fra 1969, bortfalder bestemmelserne om retten til at drive valnøddeplantage i nærværende fredningsforslag.

Zonestatus

Hele området er landzone.

Kommuneplan

I Kommuneplanen er hele det omfattede område – på nær et lille område vest for Kroghøjvej ved Melby – udpeget som bevaringsværdigt landskab. Dette skyldes blandt andet, at det åbne landskab kan fortælle historien om landsbyerne, der lå et stykke fra kysten - et landskab, der ikke er synligt på store dele af Sjællands nordkyst i dag.

Området er udpeget som havende kulturhistoriske bevaringsværdier. Tollerup Kilen er en del af området A3 – Tollerup Ejerlav – en rækkelandsby med udflyttergårde med oprindelse i middelalderen. Sammenhængen mellem landsby og gård er vigtig. Melby Kilen er en del af området A5 – Vinderød Enghave m.m. – som er rester fra det gamle fjordsystem Brødemose Sund. Området vurderes også vigtigt, fordi det omfatter dele af områderne omkring den gamle fjord og den resterende forbindelse med Kattegat.

Melby Kilen udgør den nordlige del af en økologisk forbindelse i Grønt Danmarkskort, der strækker sig fra Roskilde Fjord til Kattegat, og som er den eneste (så godt som) intakte åbne landskabsforbindelse hen over næsset.

Skovrejsning er uønsket i næsten hele fredningsområdet. Kun et lille område øst og vest for Kroghøjvej ved den sydlige del af sommerhusområdet er undtaget. Skovrejsning er uønsket, fordi skov slører landskabet og dermed de værdier, som området er udpeget for i andre sammenhænge.

Kommuneplanen giver ikke mulighed for at anvende det fredede område til nye boligområder, sommerhusområder eller lignende, da disse åbne kiler er få og sjældne langs sommerhuskysterne i Nordsjælland og derfor ønskes beskyttet mod byggeri og lignende landskabsslørende anvendelse.

Lokalplan

Der er ingen gældende lokalplaner i området, og kun det lille skovområde mellem Møllegårdsvej og Æblekrogen er omfattet af en kommuneplanramme 1.B9, der giver mulighed for enfamiliehuse.

Dette er dog ikke i praksis muligt, da det er fredskov.

Litteratur:

Houmark-Nielsen, M. 2021: Geologi og landskaber i Nationalpark Kongernes Nordsjælland. Zone A: Halsnæs-ArresøTisvilde

Forslag til fredningsbestemmelser

§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål

- *at bevare og forbedre de landskabelige værdier i de to kystkiler, således at de fremtræder som et overvejende åbent landskab med vide udsigter vekslede med mindre bevoksninger,*
- *at bevare og forbedre områdets kulturhistoriske værdier, herunder at sikre synlighed af fortidsminder,*
- *at bevare og forbedre de biologiske værdier, herunder at sikre levedygtigheden for fredningsrådets plante- og dyreliv, som især knytter sig til overdrev, enge, moser, søer og mindre bevoksninger,*
- *og at bevare og forbedre områdets rekreative værdier, herunder at sikre offentlighedens muligheder for at færdes i – og opleve området.*

§ 2 Fredningsområdet

Det fredede område omfatter cirka 166 hektar, som fremgår af fredningskortet (kortbilag 1).

§ 3 Bevaring af området

Fredningsområdet fremtræder overvejende lysåbent med mindre bevoksninger og skal bevares i sin nuværende tilstand, medmindre andet er tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved dispensation fra Fredningsnævnet.

§ 4 Arealernes drift og anvendelse

1. *Eksisterende landbrugsarealer kan dyrkes efter gældende lovgivning. Dog må der ikke tilplantes eller dyrkes flerårige udsigtshæmmende afgrøder som eksempelvis juletræer, elefantgræs, energipil mv.*
2. *Eksisterende juletræsplantager kan fastholdes til de er hugstmodne, dog senest 5 år efter fredningens endelige gennemførelse, hvor lodsejer sørger for at afdrive arealerne. Arealerne må ikke gentilplantes.*
3. *Eksisterende økologiske valnøddeplantage kan fastholdes indtil den ikke længere er driftsmæssig nødvendig, hvorefter den pågældende lodsejer sørger for at afdrive arealerne.*

Eksisterende småbevoksninger og vildtremiser kan drives med plukhugst eller gruppevis fornyelse og selvfornyelse i videst muligt omfang eller henligge som urørt skov medmindre Fredningsnævnet har godkendt andet. Træartsvalget skal fortrinsvist være hjemmehørende arter. Der

kan forekomme indslag med andre lokalitetstilpassede arter og der må gentilplantes med tilsvarende arter, som der er fjernet, dog ikke invasive arter. Småbevoksninger med overvejende løvtræer må ikke konverteres til nåleskov.

4. Eksisterende læhegn må vedligeholdes ved enkelte genplantninger med samme arter, dog ikke hvis de regnes for invasive, alternativt gentilplantes med fortrinsvist hjemmehørende arter. Nye læhegn kan etableres efter fredningsnævnets godkendelse, såfremt de er nødvendige for driften og udformes, så de ikke begrænser udsigten væsentligt.
5. Naturarealer, der ved fredningens gennemførelse er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3, må ikke sprøjtes eller gødes.
6. Haver og gårdspladser kan, uanset ovennævnte bestemmelser, udnyttes som hidtil og herunder tilplantes eller omlægges på sædvanlig vis.

§ 5 Terrænændringer mv.

1. Der må ikke foretages terrænændringer inden for fredningsområdet.
2. Der kan dog ske terrænændringer som led i naturgenopretning, genåbning af rørlagte vandløb, klimatilpasning, eller som mindre terrænændringer i forbindelse med byggeri og anlæg efter Fredningsnævnets godkendelse.
3. Mindre terrænændringer i forbindelse med almindelig drift kan ske i henhold til bestemmelser i gældende lovgivning.
4. Der kan ske terrænændring som led i retablering af gamle sten- og jorddiger. Retableringen skal ske efter en samlet plan, som er godkendt af Slots- og Kulturstyrelsen. Retableringen kan iværksættes af lodsejer eller af plejemyndigheden efter aftale med lodsejer.
5. Fredningen er ikke til hinder for arkæologiske udgravninger i området, såfremt arealerne retableres efter endt udgravning.
6. Undtaget fra forbuddet er mindre terrænændringer i private haver, såfremt det ikke medfører gener for naboer jf. øvrig gældende lovgivning.

§ 6 Bebyggelse

1. Ny selvstændig bebyggelse, herunder boliger, ridehaller, pelsdyrbure, drivhuse/-gartnerier, skure, boder, jagthytter, transformerstationer og lignende, må ikke opføres inden for fredningen.
2. Det gælder dog ikke etablering af nye bygninger, der skal anvendes som medhjælper- eller aftægtsboliger, såfremt de lovligt kan etableres i medfør af lov om planlægning. Byggeriet kræver dog Fredningsnævnets godkendelse, hvad angår dets udformning, størrelse og placering, og kan kun godkendes, hvis boligen ikke virker dominerende i landskabet. Medhjælper-/aftægtsboliger må ikke udstykkes som selvstændig bebyggelse på et senere tidspunkt.
3. Til og ombygning af eksisterende boliger reguleres efter bestemmelserne i planloven.

Anvendelse af reflekterende materialer såsom sortglaseret tegl, blanke solpaneler og lignende kan dog alene ske med Fredningsnævnets godkendelse, og såfremt det ikke virker synligt og dominerende over store afstande.

- 4. Bygninger, som er nødvendige for landbrugsdriften, kan opføres i tilknytning til eksisterende bebyggelse efter godkendelse af Fredningsnævnet for så vidt angår byggeriets udformning og placering.*
- 5. Fredningen er ikke til hinder for anbringelse af sædvanlige læskure for får, kreaturer og lignende efter Fredningsnævnets godkendelse, hvad angår materialevalg og placering.*
- 6. Undtaget fra forbuddet er mindre byggerier i private haver, såsom drivhuse, legehuse, skure og lignende.*

§ 7 Faste konstruktioner og anlæg

- 1. Faste anlæg og konstruktioner, som f.eks. tårne, tankanlæg, transformerstationer, solcelleparker og master, må ikke placeres inden for fredningsområdet. Der må ikke føres luftledninger over arealerne.*
- 2. Der må kun etableres sædvanlig nedadrettet belysning og kun i tilknytning til boliger og driftsbygninger. Undtaget er dog belysning, der af vejmyndigheden skønnes nødvendig af hensyn til trafik-sikkerhed.*
- 3. Campingvogne, telte og lignende må ikke anbringes uden for have- og gårdspladsarealer. Undtaget fra forbuddet er teltslagning på egne arealer eller teltslagning på primitive overnatningspladser udlagt til formålet.*
- 4. Etablering af sportsanlæg, som golfbaner, skydebaner, motorbaner, ridebaner og landingsbaner for fly og helikoptere m.m. er ikke tilladt.*
- 5. Hegn skal være sædvanlige landbrugshegn (trådhegn) med pæle i naturtræ eller jordfarver. Hegn skal være under 1,2 meter høje. Dog kan der midlertidig anvendes vildtheqn/maskehegn, når det er nødvendigt af hensyn til etableringen af nye løvtræsplantninger.*
- 6. Informationstavler til formidling af fredningen kan opsættes uden Fredningsnævnets godkendelse, på foranledning af plejemyndigheden efter aftale med lodsejeren.*
- 7. Fredningen er ikke til hinder for etablering af de nødvendige foranstaltninger i forbindelse med naturpleje, anlæg af stier mv., f.eks. opsætning af stenter, drikkeanlæg, fangfolde og lignende.*
- 8. Ved de på fredningskortet angivne offentlige p-pladser kan der på plejemyndighedens foranledning opsættes toiletter, borde/bænke, skraldespande og lignende efter behov.*
- 9. Oplag, herunder oplag af maskiner og udrangerede køretøjer, må ikke ske i det åbne land. Undtaget er deponi af materiale, der er nødvendigt for sædvanlig landbrugsdrift, herunder oplag af wrap, halm, markstakke mv, der dog skal placeres så det skæmmer landskabet mindst muligt.*

10. Uanset fremtidigt ejerforhold skal der sikres adgang til stranden for offentligheden via trappen på matr. nr. 1e Tollerup By, Melby. Plejemyndigheden står for vedligehold af trappen.
11. Fredningsnævnet kan godkende opførelse af husstandsvindmøller, såfremt de ikke påvirker landskabet væsentligt.
12. Undtaget fra forbuddet er mindre konstruktioner og anlæg i private haver, såsom terrasser, flagstænger og lignende.

§ 8 Offentlighedens adgang

1. Offentlighedens adgangs- og opholdsret i området følger af de almindelige bestemmelser i gældende love, og eksisterende veje og stier er således åbne for offentlighedens færdsel til fods eller på cykel, jf. naturbeskyttelseslovens adgangsbestemmelser.
2. På de offentligt ejede arealer må hegn ikke begrænse offentlighedens mulighed for fladefærdsel. Er arealet hegnet skal det være forsynet med stenter, klaplåger eller lignende.
3. Stier, som fremgår af fredningskortet, må ikke nedlægges. Fredningen er ikke til hinder for mindre ændringer af stier og vejes forløb, såfremt offentlighedens mulighed for at opleve det fredede område ikke forringes.
4. Der udlægges nye stier som vist på fredningskortet. Stierne kan etableres som grusstier i op til 1,6 meters bredde eller som trampespor. Yderligere stier kan etableres af plejemyndigheden efter aftale med lodsejeren.
5. Hvor adgang til de på fredningskortet udpegede stier forhindres ved hegning af hensyn til græssende husdyr, skal stierne holdes åbne og tilgængelige for offentligheden med stenter, klaplåger, færister eller lignende. Udgifter til etablering og vedligeholdelse af installationer, som er nødvendige for brug af stierne, forestås af plejemyndigheden.
6. Plejemyndigheden sikrer, at stier som fremgår af fredningskortet, holdes åbne ved slåning af sporet mindst en gang årligt eller på anden måde er afmærkede i terrænet og dermed synlige for publikum.
7. Plejemyndigheden kan af hensyn til bevarelsen af plante- og dyrelivet fastsætte regler for begrænsning af offentlighedens færdsel i området.

§ 9 Retningslinjer for plejen

1. Pleje af naturområder skal bevare og fremme plantesamfund med arter, der er karakteristiske for naturtyperne, samt i videst muligt omfang fremme et rigt og varieret dyreliv.
2. Pleje af de kulturhistoriske elementer i landskabet skal sikre, at menneskeskabte anlæg og spor bevares for eftertiden. Såfremt lodsejer ikke foretager plejen, kan plejemyndigheden efter underretning af lodsejer lade plejen foretage.

§ 10 Plejemyndighed

Pleje af de fredede arealer kan gennemføres efter den til enhver tid gældende plejebekendtgørelse. Halsnæs Kommune er plejemyndighed på de private og kommunalt ejede arealer, mens Naturstyrelsen er plejemyndighed på de statsejede arealer.

§ 11 Jagt

Jagt er tilladt i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lov om jagt og vildtforvaltning.

§ 12 Særbestemmelser

- 1. Arealer, der på fredningstidspunktet er offentligt ejede, skal uanset fremtidige ejerforhold være åbne for fladefærdsel for offentligheden og drives med henblik på at forøge biodiversiteten.*
- 2. Fredningen er ikke til hinder for at skydeklubben udvider eksisterende klubhus eller bygger nyt i tilknytning til eksisterende på matr. 1 ck, Tollerup By, Melby, så længe byggeriet ikke overstiger grusgravens omkringliggende terræn og i øvrigt overholder anden gældende lovgivning. Fredningsnævnet skal dog godkende byggeriet for så vidt angår byggeriets udformning, størrelse og endelige placering.*
- 3. Fredningen er ikke til hinder for mindre ændringer af landingsbanen for svævefly på matr.nr. 3a, Tollerup By, Melby så længe øvrige nødvendige tilladelser er gældende.*
- 4. Der kan ske gentilplantning af valnøddetræer på matr. nr. 2a, Tollerup By, Melby indtil plantagen nedlægges. Valnøddeplantagen fjernes helt, når den ikke længere er driftsmæssig nødvendig for ejendommen.*
- 5. Eksisterende vandindvinding på matr. nr. 9a Melby By, Melby kan fastholdes indtil den ikke længere er forsyningsmæssig nødvendig. Arbejde af nødvendighed for den pågældende vandindvinding kan fortsat finde sted.*

§ 13 Ophævelse af eksisterende fredning

Følgende fredninger og fredningslignende deklARATIONER ophæves med nærværende fredning

- 1. Orehøj Fredningsnævnets kendelse af 21.05.1969 (Reg.: nr. 05076.00).*

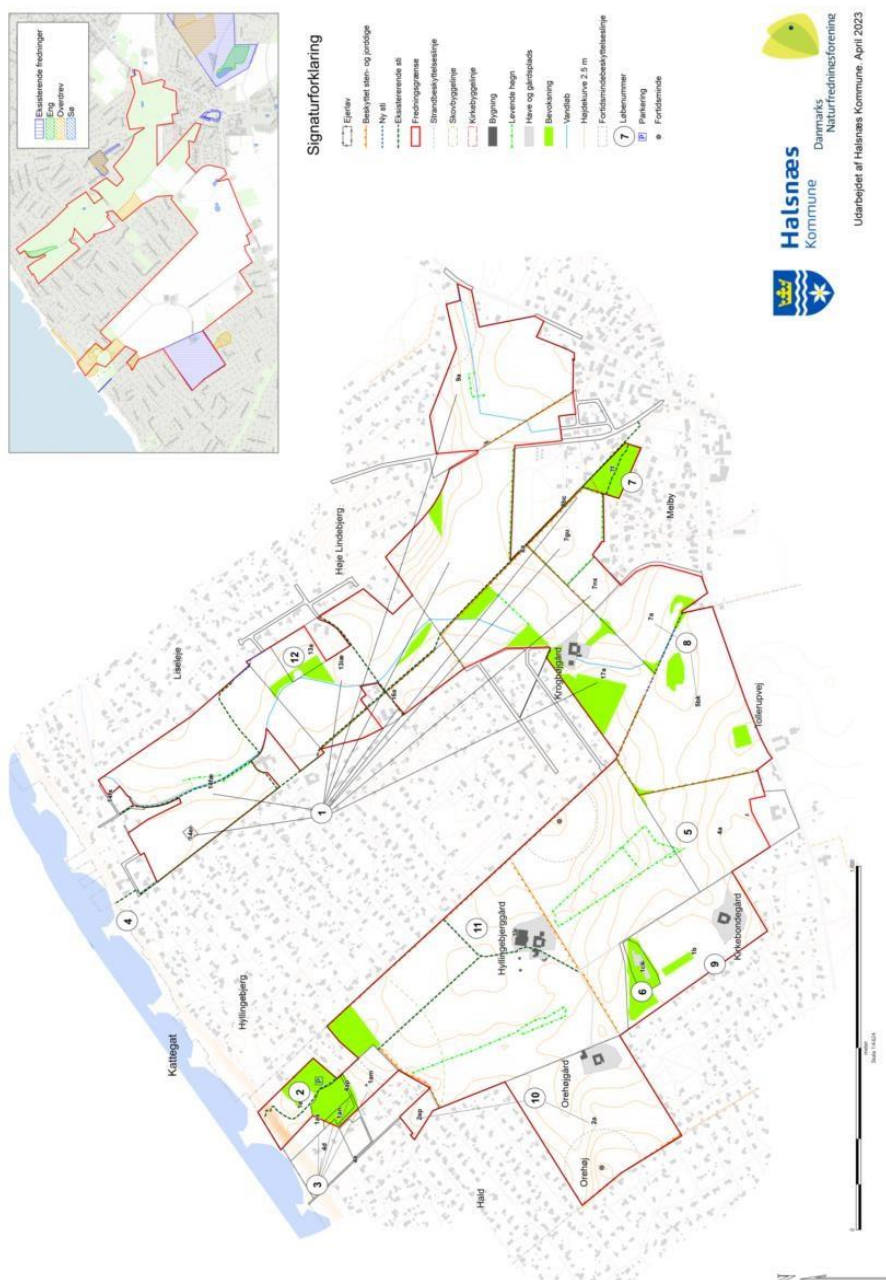
§ 14 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1".

Fredningsforslaget omfatter de i indledningen nævnte ejendomme helt eller delvist.

Som bilag 1 til fredningsforslaget var vedhæftet kortbilag:

Fredningskort for Tollerup og Melby Kilerne

Som bilag 2 til fredningsforslaget var vedhæftet en fortegnelse over de omfattede lodsejere og arealer. Oplysningerne er ikke medtaget i afgørelsen, men i fredningsnævnets afgørelse om erstatning.

Som bilag 3 til fredningsforslaget var i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens § 36, stk. 5 vedhæftet Halsnæs Kommunes og Danmarks Naturfredningsforenings budgetoverslag over de forventede omkostninger ved gennemførelsen af fredningsforslaget.

Halsnæs Kommune og Danmarks Naturfredningsforening anslog den samlede fredningserstatning til 1.571.753 kr.

Budgetoverslaget var specificeret med oplysninger om, at der ikke tilkendes erstatning for fredning af offentligt ejede arealer, medmindre den fredede ejendom er erhvervet med henblik på midlertidig besiddelse, jævnfør naturbeskyttelseslovens § 39 stk. 1, sidste punktum samt oplysninger om, at der ikke tilkendes erstatning for privatejede arealer, som er omfattet af den generelle biotopbeskyttelse jævnfør naturbeskyttelseslovens § 3, eller for arealer som i forvejen er omfattet af fredning eller fredningslignende deklaration, med mindre en ny fredning indeholder skærpende bestemmelser. Derudover blev erstatningsbeløbene fastsat. Der henvises til erstatningsafgørelsen.

Som bilag 4 og 6 var vedhæftet Miljøstyrelsens og Halsnæs Kommunes bemærkninger til budgetoverslaget.

Miljøstyrelsen anførte, at fredningsforslaget fastholder godt 7,1 km eksisterende sti med en erstatnings-sats i budgetoverslaget på 20 kr. pr. meter. Styrelsen henviste til Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 20. januar 2023 om fredning af et sammenhængende græsningslandskab på bakkerne ved Tømmerup i Kalundborg Kommune, hvor nævnet i overensstemmelse med fast praksis fastsatte erstatningen for fastholdelse af eksisterende stier til 15. kr. pr. løbende meter. Styrelsen gjorde endvidere opmærksom på, at arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 15 om strandbeskyttelseslinjen ikke tildeles erstatning, idet disse arealer allerede er pålagt forbud mod eksempelvis etablering af ny beplantning og bebyggelse. Dette gør sig gældende for løbenr. 3, hvis arealer (0.99 ha) alle er beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen, men i budgetoverslaget tilkendes halv grundtakst grundet placering inden for beskyttelseslinjen.

Halsnæs Kommune anførte, at sagsrejser tog Miljøstyrelsens bemærkninger til efterretning.

Som bilag 5 til fredningsforslaget var medtaget screeningsnotat.

C. Det offentlige møde om sagen

Fredningsnævnet holdt den 7. december 2023 et offentligt møde om fredningsforslaget.

På mødet redegjorde Halsnæs Kommune for fredningssagens forhistorie og for baggrunden for forslaget.

Danmarks Naturfredningsforening redegjorde supplerende for baggrunden for det fremsatte fredningsforslag, der er udarbejdet sammen med kommunen.

Formålet med fredningen er følgende:

- at bevare og forbedre de landskabelige værdier i de to kystkiler, således at de fremtræder som et overvejende åbent landskab med vide udsigter vekslede med mindre bevoksninger,
- at bevare og forbedre området kulturhistoriske værdier, herunder at sikre synlighed af fortidsminder,
- at bevare og forbedre de biologiske værdier, herunder at sikre levemulighederne for fredningsområdets plante- og dyreliv, som især knytter sig til overdrev, enge, moser, søer og mindre bevoksninger,
- og at bevare og forbedre området rekreative værdier, herunder at sikre offentlighedens muligheder for at færdes i – og opleve området

Halsnæs Kommune og Danmarks Naturfredningsforening anførte ved gennemgangen, at kilerne er relativt intakte. Der har været fokus på dem i planloven. Der er således en lang historik med et ønske om fredning af kilerne. Bebyggelse og tilplantning udgør en trussel mod kilerne, ligesom aflukning, tekniske anlæg og fragmentering i form af navnlig veje er udgør trusler mod kilerne. Der er tillige mange høje hegn, som bør fjernes.

Der er samlet set 5 km. diger i kilerne. Det udgør alene en brøkdel af de kiler, der var engang. Digerne er med til at fortælle områdets historie. Der er tale om klassiske udskiftningsdiger fra landboreformen. Digerne er også levested for dyreliv. Der er to gravhøje i området. Det er rundhøje fra stenalderetiden med store sten, der kan hidrøre fra stenkisten. Der er mange private fund i området, som vidner om et område med stor aktivitet.

Der er tale om morænelandskab, hvor Melby kilen er en ådal, mens Tollerup Kilen er højere beliggende. Kilerne er således meget forskellige og har meget forskellige værdier. Man vil gerne bevare det åbne landskab, hvilket der ikke er mange muligheder for i Nordsjælland.

De to kiler rummer i dag meget landbrug, men der er små steder med natur, som har rigtig gode betingelser som overdrev. Der er således et meget stort potentiale. Der er beskyttede arter i området, som er omfattet af habitatdirektivet. Der er friluftsliv og rekreative værdier i form af mange stier, som bør sikres for fremtiden og gøres bedre.

Efter Halsnæs Kommunes gennemgang af fredningsforslaget, fremkom Danmarks Naturfredningsforening med supplerende bemærkninger og påpegede navnlig, at Danmarks Naturfredningsforening ikke er enig i kommunens vurdering af, at det ikke strider mod en gammel fredning fra 1969 at plante en valnøddeplantage, og at Danmarks Naturfredningsforening således ikke er enig i fredningsforslagets § 13, hvoraf det fremgår, at der skal ske ophævelse af eksisterende fredning: "Følgende fredninger og fredningslignende deklARATIONER ophæves med nærværende fredning 1. Orehøj Fredningsnævnets kendelse af 21.05.1969 (Reg.: nr. 05076.00)".

Danmarks Naturfredningsforening anførte, at Fredningsnævnet skal tage stilling til, om det er i strid med deklARATIONEN at nybeplante med valnøddetræer, som ikke var en del af oprindelige afgrøder på fredningstidspunktet i 1969.

Miljøstyrelsen redegjorde for styrelsens forskellige roller, herunder at styrelsen ligesom Danmarks Naturfredningsforening og kommunerne kan foreslå nye fredninger. Miljøstyrelsen er ikke med til at rejse denne sag. Miljøstyrelsen ser og deltager i de nye fredningssager, der bliver rejst i hele landet og vurderer, hvilke sager der er vigtige at få gennemført, og hvilke Styrelsen ikke mener skal gennemføres.

Miljøstyrelsen er ikke med i denne fredningssag, men styrelsen anerkender, at der er et stort lokalt ønske om fredning og er ikke imod fredningsforslaget.

Muldstensgårdens grundejerforening spurgte til fredningsforslagets § 4, om det kan oplyse med procentvis angivelse, hvorledes de forskellige områder anvendes.

Danmarks Naturfredningsforening oplyste, at en fredning ikke betyder, at intensivt langbrug konverteres til natur. Det er landskabet og udsigten, der er vigtigst. Kommunen får plejeret. Hvis landbrugsejeren hellere vil have mere natur, så er det lovligt.

En lodsejer påpegede, at det er for dårligt at mødet afholdes så tidligt og i dagstiden og anførte, at mødet burde holdes kl. 19, så borgere har mulighed for at deltage, da mødet efter hans opfattelse har karakter af et borgermøde.

Danmarks Naturfredningsforening bemærkede med hensyn til valnøddeplantagens godkendelse, at den strider mod fredningsteksten. Den nye fredning vil stille det fredede areal ringere, end den gamle fredning gjorde. I forbindelse med læhegnene, der er plantet, har nævnet givet tilladelse til forløb med valnøddelæhegn. Det er i strid med fredningen og vil blive påklaget.

Friluftsrådet i Nordsjælland oplyste, at friluftsrådet som udgangspunkt støtter forslaget. Friluftsrådet har ønske om, at stierne bevares, og at der kommer flere stier også med plads til folk med handicap. Friluftsrådet anførte videre, at valnøddeplantagen vil være der til evig tid, og at det ikke er meningen med fredningsforslaget.

En sommerhusejer oplyste, at naboerne til den kommende valnøddeplantage alle er modstandere af plantagen. Der har været udsigt i området i hvert fald i 50 år, og sommerhusejerne frygter at plantagen vil tage udsigten. Valnøddeplantagen var tidligere hesteeng.

Halsnæs Kommune oplyste hertil, at det er vurderet, at der ikke er tale om § 3 natur.

En lodsejer anførte, at det bliver meget besværligt at have en landbrugsejendom i Tollerup kilen. Det er ikke fair. Der var tale om landbrugsjord, før der kom sommerhuse. Det skal ikke gøres mere besværligt at drive landbrug. Tid er en faktor. Han opfordrede til, at det gøres lettere for alle parter. Det offentlige har midler nok og kan stille forslag om fredning mv., men jordejere har ikke den slags midler til at søge om alt det, der efter fredningsforslaget gøres mere besværligt og skal ansøges om.

Halsnæs Kommune medgav, at det gør tingene mere besværligt for lodsejerne, når der er en fredning, men at de til gengæld får bevaret deres smukke udsigt.

Danmarks Naturfredningsforening foreslog, at kommunen eventuelt udarbejder et ændringsforslag, hvor kompetencen til at give dispensation til for eksempel læskure henlægges til kommunen som plejemyndighed. Det vil gøre det let lettere for lodsejerne.

En fremmødt forespurgte, om der er givet tilladelse til at fælde træer omkring en gravhøj.

Halsnæs Kommune oplyste, at der er en beskyttelseslinje, og at det ikke kræver tilladelse eller dispensation at fælde træer uden for beskyttelseslinjen.

En lodsejer bemærkede, at han har den største ejendom på 45 ha i området, og at fredningen betyder, at hans private ejendoms rettigheder indskrænkes, da han med fredningsforslaget har fået forbud mod at bygge en garage eller en svævebane. Han må gerne passe sin drift, men han må ikke bygge noget privat. Det rammer ham meget hårdt. Skydebaneklubben får lov, men han gør ikke. Han ønsker, at den private del af hans ejendom udtages af fredningen ligesom alle de andre private ejendomme er blevet det. Hans ejendom er den eneste, der ikke er udtaget af fredningen.

Halsnæs Kommune oplyste, at skydebaneklubben ikke bare kan gøre, som de vil, men de ligger i et hul i en grusgrav og er derfor friere stillet, da de ikke kan ses fra området. Lodsejeren er stillet som tidligere, da det allerede fremgår af planloven, at han skal søge tilladelse til private tilbygninger. Han skal nu også søge dispensation efter § 14. Det er planloven, der er skrevet ind i fredningsforslaget, og lodsejerens ejendom ligger inde i det fredede område og kan således ikke tages ud. De ejendomme, der er taget ud, ligger i kanten af fredningen.

En fremmødt forespurgte om dyrehegnene fjernes, når juletræsplantagerne udfases, eller om der fortsat må opsættes sædvanlige dyrehegn med henholdsvis, 1,2 og 3 tråde, hvor den øverste tråd er elektrisk.

Halsnæs Kommune bemærkede, at det afhænger af, hvilke dyr, der går på marken. Det afgørende er, hvilket hegn der er behov for i forhold til dyrene på marken.

En fremmødt bemærkede, at engområdet ved Liseleje vandværk er vokset til med invasive arter.

Halsnæs Kommune oplyste, at kommunen kan udarbejde en plejeplan og give lodsejer et forslag. Lodsejeren kan gøre noget, men har ikke pligt til det, heller ikke selvom der måtte være tale om § 3 natur.

Halsnæs Kommune oplyste videre, at engbrandbær er et problem, som kommunen ikke regulerer.

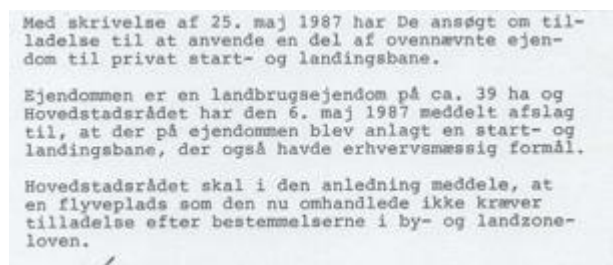
Der skete efterfølgende besigtigelse af dele af det foreslåede fredningsområde.

D. Fredningsnævnets øvrige besigtigelser og møder samt indhentelse af yderligere udtalelser og materiale

Fredningsnævnet har til brug for voteringen indhentet en yderligere udtalelse hos Halsnæs Kommune vedrørende den landingsbane, der angiveligt er anlagt i en del af det fredede område.

Halsnæs Kommune har udtalt, at Halsnæs Kommune har ikke meddelt tilladelse til landingsbanen, men vurderer, at der ikke kræves tilladelser til de eksisterende forhold. Lodsejer har sendt de tilladelser, han modtog fra statens luftfartsvæsen i 1986.

Følgende fremgår blandt andet af det af lodsejer til Halsnæs Kommune indsendte materiale:

Med skrivelse af 25. maj 1987 har De ansøgt om tilladelse til at anvende en del af ovennævnte ejendom til privat start- og landingsbane.

Ejendommen er en landbrugsejendom på ca. 39 ha og Hovedstadsrådet har den 6. maj 1987 meddelt afslag til, at der på ejendommen blev anlagt en start- og landingsbane, der også havde erhvervsmæssig formål.

Hovedstadsrådet skal i den anledning meddele, at en flyveplads som den nu omhandlede ikke kræver tilladelse efter bestemmelserne i by- og landzone-loven.

Fredningsnævnet har tillige indhentet fredningskendelse af 21. maj 1969 reg.nr. 05076.00 vedrørende del af matr.nr. 2a, Tollerup By, Melby.

Fredningskendelsen har blandt andet følgende indhold:

"...Da det må anses som værende af betydning for den landskabelige skønhed i området, at det tilbudte areal bevares i sin nuværende tilstand, finder nævnet at burde tage den fremsatte begæring om fredning status quo til følge.

Herefter fredes den på vedhæftede kortskitse viste del af matr.nr. 2a Tollerup by, Melby sogn, således, at tilstanden ikke må forandres på ejendommen, der udelukkende må benyttes som landbrugsareal. Det er forbudt at opføre bygninger, som ikke kræves af hensyn til ejendommens drift som landbrugs-ejendom.

Der må ikke anbringes boder, skure, drivhuse, ledningsmaster eller andre indretninger, der efter nævnets skøn vil kunne virke skæmmende. Det naturlige jordsmon må ikke ændres ved afgravning

eller opfyldning. Der må ikke foretages beplantning ud over vedligeholdelse af eksisterende beplantning eller have. Der må ikke foretages nyplantning undtagen hvor denne er nødvendig for ejendommens drift. Der må heller ikke uden fredningsnævnets tilladelse ske udstykning af det af fredningen omfattede areal.

Ved nyopførelse samt genopførelse eller ombygning af eksisterende bygninger skal tegninger udvisende husenes udseende og placering forinden godkendes af fredningsnævnet. Normal vedligeholdelse er undtaget fra denne bestemmelse. For fredningen ydes ingen erstatning, hvilket heller ikke har været krævet.

Thi bestemmes:

Det på den i kendelsen vedhæftede kortskitse viste areal af matr.nr. 2a Tollerup by, Melby sogn, fredes status quo.

Tilstanden på ejendommen må ikke forandres, og ejendommen må udelukkende benyttes som landbrugsareal. Det er forbudt at opføre bygninger, som ikke kræves af hensyn til ejendommens drift som landbrugsejendom. Der må ikke anbringes boder, skure, drivhuse, ledningsmaster eller andre indretninger, som efter

nævnets skøn vil kunne virke skæmmende. Det naturlige jordsmon må ikke ændres ved afgravning eller opfyldning. Der må ikke foretages nyplantning undtagen, hvor denne er nødvendig for ejendommens drift.

Der må heller ikke uden tilladelse af fredningsnævnet ske udstykning af det af fredningen omfattede areal.

Ved nyopførelse samt genopførelse eller ombygning af eksisterende bygninger skal tegninger udvisende husenes udseende og placering forinden arbejds udførelse forelægges nævnet til godkendelse. Normal vedligeholdelse er undtaget fra denne bestemmelse.

Påtaleret har fredningsnævnet for Frederiksborg amtsrådskreds nordlige del..."

Fredningsnævnets har afholdt en yderligere besigtigelse vedrørende fredning af Tollerup og Melby Kilerne tirsdag den 12. november 2024.

Formanden for Fredningsnævnet for Nordsjælland bød velkommen, præsenterede nævnet og orienterede om besigtigelsens formål og sagens videre behandling.

Der blev foretaget besigtigelse og var lejlighed til at stille spørgsmål.

En lodsejer fremviste svævefly landingsbanen og oplyste, at han har klaget over den mast, der er opsat i forlængelse af hans landingsbane. Han oplyste endvidere, at han ikke har en hanger eller garage til svævefly, ligesom han for tiden ikke er i besiddelse af et svævefly. Endelig oplyste han, at han de seneste 5 år har benyttet svæveflybanen mellem 0 og 10 gange årligt. Der er tale om en ren privat svæveflybane, som han ikke benytter kommercielt. Der er således ikke økonomi i at have banen, som han ikke tjener penge på.

En repræsentant for en lodsejer fremviste en juletræsplantage og anførte, at plantagen har en sådan beliggenhed op mod Melby by, at det ville være hensigtsmæssigt at afgrænse plantagen, således at Melby by kan udvikle sig og blive større. Der var blandt de fremmødte enighed om, at juletræsplantagen ikke sås at være i drift, da juletræerne ikke var høstet ved rette størrelse og sås at have vokset sig meget høje, og da der ikke var plejet og slået mellem træerne, ligesom en del af sås af træerne så misligholdt på grund af tilfældig grenafskæring.

Formanden spurgte både ved besigtigelsen af svævefly landingsbanen og besigtigelsen af juletræsplantagen, om der var behov for fastsættelse af en frist til at fremkomme med yderligere skriftlige bemærkninger.

Der fremkom ingen ønsker om yderligere frister til yderligere bemærkninger. Der fastsattes herefter ikke frist for yderligere bemærkninger.

E. Skriftlige bemærkninger til fredningsforslaget

Skriftligt fremsatte bemærkninger til fredningsforslaget

Fredningsnævnet har efter det offentlige møde modtaget følgende bemærkninger vedrørende fredningsforslaget:

En lodsejer er med hensyn til fredningsforslagets § 7, hvoraf det fremgår, at landbrugshegn/trådhegn skal være under 1,2 meter højt, anført, at anbefalingerne på området for indhegning af heste lyder på minimum 1,2 meter, og at det er højden på hest eller pony, der afgør, hvor højt hegnet skal være. Man plejer at gå ud fra en hovedregel om, at hegnet skal være mellem 0,75 og 0,8 gange stangmålet på den højeste hest, der ønskes indhegnet.

Har du eksempelvis en hest med et stangmål på 165 cm, skal dit hegn være mellem 124-132 cm. Mange normale rideheste har stangmålet 165 og derover. Lodsejeren har derfor foreslået at følge anbefalingerne, så man fortsat kan have hestehold på sikker vis.

En anden lodsejer har tilsluttet sig bemærkningerne om hegnshøjde for heste, og har anført, at hunde skal holdes i snor samt, at der skal være skilte om, at hunde skal holdes i snor. Vedkommende har tillige anført, at fredningen afskærer vedkommende fra at opføre garager til privat bil eller til et svævefly, som ellers er påtænkt, ligesom vedkommende er fremkommet med spørgsmål vedrørende udtagelse af fredningsforslaget og vedligeholdelsespligt mv.

Flere lodsejere har anført, at de ikke ønsker, at der etableres en mere udbygget sti fra Blåmejsevej til Lindevænget, men at det eksisterende trampe spor bevares som det eksisterer i dag.

Flere lodsejere har anført, at begrundelsen for forslaget om en mere udbygget sti er ikke relevant, idet der allerede eksisterer en god udbygget stiforbindelse fra Blåmejsevej til Lindevangsvej som fortsætter til Bjergstien, og som således fører direkte til Høje Lindebjerg. Desuden giver det eksisterende trampespor en bedre naturoplevelse end en bredere "urbaniseret" sti.

En lodsejer har gjort opmærksom på, at der ikke har været demonstreret folkelig opbakning til en fredning af Tollerup Kilen, og at en sådan fredning ej heller er nødvendig. Den folkelige opbakning der har været, var udelukkende for Melby Kilen, ligesom det står beskrevet i "Baggrund for forslaget". I øvrigt gøres det gældende, at der ikke er foretaget validering af de påståede "mere end 2000 underskrifter for at frede kilen" (Melby Kilen). Grundlaget for fredningsforslaget er dermed uklart, særligt for Tollerup Kilen, som derfor bør udgå af fredningsforslaget.

En lodsejer har bemærket, at der er en igangværende sag omkring Orehøjgårds matrikel 2ep. Halsnæs Kommune har fejlagtigt ladet dette areal på 6.050 m² omfatte af naturbeskyttelseslovens § 3, idet kommunen bl.a. har overset at der ikke er et sammenhængende overdrevsareal på min. 2.500 m².

Denne afgørelse er påklaget til Nævnenes Hus, og fristen for at indbringe sagen for domstolene er d. 19. marts 2024, hvilket må forventes at finde sted. Såfremt domstolene afgør, at hele arealet, eller dele af arealet, ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, er der ikke længere grundlag for at denne matrikel

(matrikel 2ep) skal inkluderes i denne fredning. Af hensyn til den igangværende sag bør det fremgå af fredningsforslaget, at der er uklarhed om hvorvidt denne matrikel er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt, hvorvidt fredningsforslaget omfatter denne matrikel.

Det bemærkes at vi tidligere har grundigt redegjort for at Orehøjgårds valnøddeplantege ikke er i strid med den frivillige fredning, som har omfattet ejendommen siden 1969.

Der er uoverensstemmelser i § 1 Fredningens formål. For at "bevare og forbedre de biologiske værdier herunder at sikre levedygtigheden for fredningsområdets plante- og dyreliv..." kan man ikke samtidigt tilsikre, at området "fremtræder som et overvejende åbent landskab med vide udsigter vekslende med mindre bevoksninger" og "sikre synligheden af fortidsminder" samt "bevare og forbedre områdets rekreative værdier, herunder at sikre offentlighedens muligheder for at færdes i – og opleve området". Med andre ord er fredningens formål punkt 1, 2 samt 4 i direkte modstrid med punkt 3. Det er derfor greenwashing at bevare punkt 3 i sin nuværende form, og enten bør dette punkt udgå, eller også skal fredningsbestemmelserne ændres i væsentlig grad. Vi anbefaler at punkt 3 bevares, som eneste formål med fredningen, og de andre formål udgår, til fordel for alle de vilde dyr som i den grad mangler levesteder og mulighed for trivsel.

For at bevare, og særligt for at forbedre, de biologiske værdier og sikre levedygtigheden for det vilde dyreliv, skal man undgå øget tilstedeværelse af mennesker samt tillade flere træer og krat. At fjerne lodsejernes mulighed for at plante træer og buske der yder pollen og nektar til insekterne, modarbejder fredningens formål punkt 3. Fuglelivet, samt harer, ræve, pindsvin og mindre vilde dyr samt insekter vil alle være negativt påvirket af fredningen i sin nuværende form, og ydermere vil lodsejernes nuværende mulighed for at forbedre grundlaget for de vilde dyrs yngel og trivsel blive væsentligt reduceret.

Fredningsforslaget redegør ikke tilstrækkeligt for, hvordan det fremadrettet defineres, hvad der er hjemmehørende arter og invasive arter. Dette er en afgørende mangel, som det er nødvendigt at rette op på. En klar definition er nødvendig for at undgå tvivl.

Campingvogne og telte må ikke forbydes omkring langbrugsejendommens bygninger. Vi har på Orehøjgård mange gange anvendt campingvogne o. lign. til brug for medarbejdere i forbindelse med vores landbrugsdrift samt bolig og har behov for, at dette også er tilladt fremadrettet. Campingvogne o.lign. i tilknytning til bolig samt landbrugsdrift skal fortsat være tilladt for landbrugsejendommene.

Alle former for oplag og parkering af landbrugsmaskiner skal være tilladt på de respektive landbrugsejendomme, idet fredningens formål ikke er at vanskeliggøre landbrugsdriften.

§ 9 punkt 2 er ikke tilstrækkeligt klart formuleret. Eksempelvis har gravhøjen Orehøj været omringet af selvsåede træer, buske og tæt krat i mere end 60 år, og denne plantevækst er afgørende for de vilde dyrs trivsel. Denne del af fredningsbestemmelserne kan muligvis fortolkes således, at myndighederne har tilladelse til at fælde træer, buske og krat omkring Orehøj, hvilket ikke alene ville være imod §1 punkt 3, da det vil forringe vilkårene for de vilde dyr væsentligt, men ville også være et urimeligt indgreb på lodsejerens ejendomsret.

I det hele taget skal det være langt mere tydeligt hvad der menes med "Pleje af de kulturhistoriske elementer" samt, hvilken frist lodsejerne har for evt. at foretage plejen og evt. påklage myndighedens vurdering af, hvad der kan forstås som tilstrækkelig pleje.

Det bemærkes at det på bilag 1 indtegnede areal for have og gårdsplads vedr. Orehøjgård (Udlodsvej15) er lidt for småt, idet det fortsætter helt til det sydlige ejendomsskel.

Det bemærkes ligeledes at de eksisterende levende hegn (læhegn) som der er på Orehøjgårds landbrugsarealer, mangler at blive indtegnet på bilag 1.

Halsnæs Kommune er fremkommet med følgende bemærkninger til forslaget:

Ang. valnøddeplantage:

Halsnæs Kommune vurderer fortsat, at etablering af valnøddeplantage ikke strider imod fredningsbestemmelserne på matr.nr. 2a Tollerup By, Melby. Det følger af fredningen, at ejendommen skal anvendes som landbrugsareal. Nyplantning er forbudt medmindre, det er nødvendigt for driften. Dyrkning af valnødder er at regne for sædvanlig landbrugsdrift, da valnødder anses som afgrøde. Som det fremgår af teksten i fredningsforslagets side 11-12 er det kommunens formodning, at Fredningsnævnet, såfremt de er uenige i denne betragtning, ændrer bestemmelserne så den nye fredning ikke stiller lodsejer bedre end ved den tidligere fredning.

Ang. vildtheqn:

Det følger af fredningsforslaget, at der kan ske foryngelse af eksisterende vildtremiser med indplantning af nye træer/buske. I disse tilfælde kan det være nødvendigt med vildtheqn for at sikre de nye planter mod vildtskader i de første etableringsår.

Ang. nyt byggeri:

Det er kommunens vurdering at det allerede følger af fredningsforslagets § 1, at ny bebyggelse som udgangspunkt er forbudt, medmindre det er nødvendigt for driften, jf. § 4.

Ang. landingsbane:

Det følger af forslagens § 12, stk. 3 at mindre ændringer af landingsbanen kun kan finde sted såfremt de nødvendige øvrige tilladelser er gældende.

Ang. Hustandsvindmøller

Halsnæs Kommune ønsker at støtte den grønne omstilling. Møllerne kan jf. forslagens §7 stk. 11 kun tillades af Fredningsnævnet, såfremt de ikke skæmmer landskabet væsentligt.

Danmarks Naturfredningsforening har anført, at sagen er rejst i fællesskab med kommunen. Trods det er vi ikke helt enige i alle detaljer, herunder lovligheden af valnøddeplantagen på Orehøjgård. Dette fremgår ligeledes af fredningsforslaget.

På det offentlige møde og den efterfølgende besigtigelse den 7. december 2023 fremkom en række bemærkninger fra deltagerne, som har givet DN anledning til overvejelser om, hvorvidt fredningen i tilstrækkeligt omfang beskytter de smukke kystkiler.

På den baggrund opfordrer DN fredningsnævnet til følgende opstramning/præcisering af fredningsbestemmelserne:

At valnøddetræer og læhegn i relation til valnøddetræer skal fjernes så snart fredningen er endeligt gennemført, så den nye fredning ikke lemper den eksisterende fredning. Mange afgørelser om nye fredninger har gennem tiden fastslået en præcedens om, at nye fredninger ikke må bruges til at lempe eksisterende fredninger. Derfor bør fredningsbestemmelserne § 4 stk. 3 og §12 stk. 4 fjernes i forbindelse med fredningsnævnets afgørelse.

At al unødvendigt hegn inden for 3 måneder efter fredningens endelige gennemførelse skal fjernes på plejemyndighedens foranledning. Der er fortsat rigtig meget vildtheqn omkring marker, hvor der tidligere stod juletræer. Hegnet har mistet sin relevans, efter at juletræer er fjernet, og der ikke må genplantes. Hegnet er højt maskehegn med de små masker i bunden. Det er dels landskabeligt skæmmende og dels en barriere for, at større dyr som hjortevildt, ræv, grævling og hare kan passere. Endelig begrænses offentlighedens adgang til udyrkede marker, hvor hegnet ikke har en relevans, jf. Naturbeskyttelseslovens § 24 stk. 5. Der er dog adgang til hegnede, udyrkede arealer, hvor der ikke er græssende husdyr, gennem låger og led og over stenter eller lignende, såfremt der ikke er opsat skilte, der helt eller delvis forbyder denne færdsel. Ejeren kan opsætte sådanne skilte, hvis færdslen er til gene for den erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommen, hvis den i særlig grad generer privatlivets fred, eller hvis der er behov for beskyttelse af dyre- og planteliv.

Hvor hegningen eller skiltningen ikke er rimeligt begrundet, kan kommunalbestyrelsen påbyde hegningen eller skiltningen fjernet eller påbyde opsætning af låger, stenter eller lignende eller opsætning af skilte om adgangsmuligheden.

At der ikke i fredningen gives mulighed for at opsætte nyt vildthejn/maskehegn. Det giver for det første ikke mening at have denne mulighed, når arealerne ikke må tilplantes og for det andet, så kan der bruges planterør til eventuelle enkelte genplantninger i eksisterende levende hegn. På den baggrund foreslås § 7 stk. 5 (sidste sætning) fjernet.

At der kun må tillades yderligere byggeri, hvis det kan dokumenteres, at det er erhvervsmæssigt nødvendigt for en ejendoms drift som landbrugsejendom, og der ikke er mulighed for at placere byggeriet uden for fredningen. Hverken garager, flyhangarer og lignende bør således være en mulighed.

At der ikke bør være mulighed for mindre ændringer af landingsbane for svævefly på matr.nr. 3a Tollerup By, Melby, jf. § 12 stk. 3, og at bestemmelsen bør udgå, medmindre ejeren kan fremvise gældende landzonetilladelse til svæveflybane.

At der ikke bør være mulighed for opsætning af husstandsmøller, da dette anses for at være landskabeligt skæmmende i de relativt små landskabsrum, som kystkilerne er. På den baggrund foreslås § 7 stk. 11 fjernet.

Friluftsrådet Nordsjælland har anført, at Friluftsrådet Nordsjælland som udgangspunkt støtter fredningsforslaget med sine formål om at bevare og forbedre de landskabelige værdier, kulturhistoriske værdier og de biologiske værdier.

Det er et område, som har et meget stort antal af brugere, sommerhusejere og turister. Friluftsrådet Nordsjælland vil gerne supplere sit høringssvar med en række bemærkninger og forslag. Friluftsrådet ønsker også at støtte offentlighedens adgangsmuligheder i Fredningsforslaget samt sikre bevarelsen og forbedre områdets rekreative værdier for at sikre offentlighedens mangfoldige oplevelser i de to kyskiler. Friluftsrådet lægger særlig stor vægt på offentlighedens adgangsmuligheder. Friluftsrådet er en del af et samarbejde omkring projektet "Natur for alle", som er et samarbejdsprojekt mellem blandt andet brugere, lodsejere og friluftss- og handicaporganisationer samt Naturstyrelsen. I det projekt arbejdes for, at flere mennesker med handicap kan komme ud i naturen. Det er vigtigt for disse brugere, at stier er brede nok, og at befæstningen er egnet for disse brugere.

Friluftsrådet anbefaler og støtter med baggrund i "Natur for alle", at der bliver etableret en sti fra Blåmejsevej til Lindevænget, som giver mulighed for rundture i området. Ved indgange til "hovedstier" anbefales det at opsætte formidlingsskilte, som anviser de muligheder, der er for færdsel i området, hvor der kan vandre, cykles, barnevognskørsel og kørestolskørsel. På trampestier kun til fods. Såfremt der vil blive etableret klaplåger, skal disse være så brede, at nævnte befordringsmidler kan passere uhindret. Hegn uden funktion bør fjernes. Tekniske anlæg bør ikke etableres. Diverse tilplantninger og skovrejsninger er uønsket.

F. Særligt om Fredningsnævnets sammensætning og sagsbehandling

Fredningsnævnet består af Betina Heldmann (suppleant), Niels Venge Olesen (ministerudpeget medlem) og Carsten Møller (kommunalt valgt medlem).

Fredningsnævnet har med hjemmel i naturbeskyttelseslovens § 37a, stk. 3 besluttet at forlænge fristen for fredningssagens afgørelse til den 3. maj 2027.

Fredningsnævnet efter indkomne bemærkninger afholdt voteringsmøder i sagen.

Fredningsnævnet fremsendte den 2. december 2024 en agterskrivelse med bilag vedrørende fredningen med frist til bemærkninger fastsat til den 15. februar 2025.

Følgende fremgik af agterskrivelsen og bilaget til agterskrivelsen:

Agterskrivelse:

"... Med henvisning til tidligere udsendt fredningsforslag kan det oplyses, at der i Fredningsnævnet er enighed om at gennemføre fredningsforslaget i den udstrækning, det er nødvendigt for at bevare og forbedre de landskabelige værdier i de to kystkiler, der fungerer som grønne bånd mellem hav og land således, at de fremtræder som et overvejende åbent landskab med vide udsigter vekslende med mindre bevoksninger. Det er tillige nødvendigt for at bevare og forbedre områdets kulturhistoriske værdier, herunder at sikre synlighed af fortidsminder, og for at bevare og forbedre de biologiske værdier, herunder at sikre levedulighederne for fredningsområdets plante- og dyreliv, som især knytter sig til overdrev, enge, moser, søer og mindre bevoksninger. Endelig er det nødvendigt for at bevare og forbedre områdets rekreative værdier, herunder at sikre offentlighedens muligheder for at færdes i – og opleve området og sikre, at de to kiler fremstår med et ensartet udtryk for så vidt angår landskabskarakter.

Fredningsnævnet vedlægger de bemærkninger og fredningsbestemmelser, som Fredningsnævnet agter at beslutte. Fredningsnævnet har således ikke kunnet imødekomme det fremsatte fredningsforslag fuldt ud, men har fundet anledning til på visse punkter at skærpe fredningsforslagets bestemmelser med henblik på at sikre, at fredningens formål opnås.

Fredningen er på nuværende tidspunkt ikke endeligt besluttet og således ej heller gennemført, idet den endelige fredningsafgørelse først vil blive afsagt, efter fristen for bemærkninger til denne agterskrivelse og samtidig med fredningsnævnets afgørelse om erstatningskrav, som skal fremsættes i overensstemmelse med agterskrivelse og indholdet af de tilrettede fredningsbestemmelser.

Den endelige fredningsafgørelse vil blandt andet indeholde oplysninger om baggrunden for fredningsforslaget, en beskrivelse af det fredede område og en redegørelse for fredningssagens forløb.

Der kan således IKKE på nuværende tidspunkt klages over fredningsnævnets beslutninger.

Fredningsnævnet fastsætter frist for yderligere bemærkninger til den beslutning, som fredningsnævnet agter at træffe og i medfør af naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1 frist til at fremsætte erstatningskrav til ejere, brugere og andre indehavere af rettigheder over de fredede ejendomme for det tab, som fredningen påfører dem.

Eventuelle bemærkninger til agterskrivelsen OG eventuelle erstatningskrav i anledning af fredningen skal sendes skriftlig til fredningsnævnet inden den 15. februar 2025. Fredningsnævnet vil herefter sende erstatningskravene til Naturstyrelsen og Halsnæs Kommune for disse myndigheders bemærkninger til kravene.

Det er ikke nødvendigt at fremsætte sådanne erstatningskrav, der er medtaget i fredningsforslagets budgetoverslag over fredningserstatninger, da sådanne erstatninger tilkendes uafhængigt af, om der er rejst et særskilt krav over for fredningsnævnet.

Den endelige fredningsafgørelse og afgørelsen om erstatning vil blive afsagt samtidig..."

Bilag til agterskrivelse:

"... Fredningsnævnets bemærkninger og fredningsbestemmelser:

Det fremgår af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 1, at Fredningsnævnet kan gennemføre fredning af bl.a. landarealer til varetagelse af de formål, der er nævnt i naturbeskyttelseslovens § 1.

Af naturbeskyttelseslovens § 1 fremgår det, at loven skal medvirke til at værne om landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet. Det er anført i naturbeskyttelseslovens § 1, stk. 2, at loven tilsigter særligt at beskytte naturen med dens bestand af vilde dyr og planter samt deres levesteder og de landskabelige, kulturhistoriske, naturvidenskabelige og undervisningsmæssige værdier. Endvidere tilsigter loven særligt at forbedre, genoprette eller tilvejebringe områder, der er af betydning for vilde dyr og planter og for landskabelige og kulturhistoriske interesser. Endelig tilsigter loven særligt at give befolkningen adgang til at færdes og opholde sig i naturen samt forbedre mulighederne for friluftslivet.

Det er anført i naturbeskyttelseslovens § 38, at en fredning skal indeholde en bestemmelse om formålet med fredningen. I fredninger, der omfatter arealer inden for internationale beskyttelsesområder, skal det fremgå af formålet, at fredningen skal medvirke til at sikre en gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper, som områderne er udpeget for. En fredning kan gå ud på bevaring af den nuværende tilstand eller tilvejebringelse af en bestemt tilstand, der herefter skal bevares, og den kan regulere offentlighedens færdsel i området. En fredning kan indeholde de bestemmelser, herunder de påbud og forbud vedrørende arealernes anvendelse, der skønnes nødvendige, for at fredningsformålet kan opnås.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at der er grundlag for at gennemføre en fredning af Tollerup og Melby Kilerne i den udstrækning, det er nødvendigt for at bevare og forbedre de landskabelige værdier i de to kystkiler, der fungerer som grønne bånd mellem hav og land således, at de fremtræder som et overvejende åbent landskab med vide udsigter vekslede med mindre bevoksninger. Det er tillige nødvendigt for at bevare og forbedre området kulturhistoriske værdier, herunder at sikre synlighed af fortidsminder, og for at bevare og forbedre de biologiske værdier, herunder at sikre levedmulighederne for fredningsområdets plante- og dyreliv, som især knytter sig til overdrev, enge, moser, søer og mindre bevoksninger. Endelig er det nødvendigt for at bevare og forbedre området rekreative værdier, herunder at sikre offentlighedens muligheder for at færdes i – og opleve området og sikre, at de to kiler fremstår med et ensartet udtryk for så vidt angår landskabskarakter. Fredningsnævnet har på den baggrund præciseret formålet med fredningen.

Fredningsnævnet finder, at det som led i bevarelsen af fortidsminder og udsigtsfredningen samt navnlig bevarelsen af de landskabelige værdier er nødvendigt at fjerne juletræsplantager og valnøddeplantagen samt læhegn.

Fredningsnævnet bemærker i den forbindelse vedrørende valnøddeplantage og læhegn, at det efter indholdet og ordlyden af fredningskendelsen af 21. maj 1969 lægges til grund, at fredningen blev gennemført, fordi det blev anset som værende af betydning for den landskabelige skønhed i området, at arealet blev bevaret i dets på det tidspunkt "nuværende" tilstand. Arealet var på daværende tidspunkt sædvanligt landbrugsareal med sædvanligt karakteristika for tidspunktet. Der

var således ikke valnøddeplantage på det tidspunkt. Fredningsnævnet lægger endvidere efter indholdet og ordlyden i fredningskendelsen til grund, at tilstanden på ejendommen må ikke forandres, og at ejendommen udelukkende må benyttes som landbrugsareal, samt at der ikke må foretages beplantning ud over vedligeholdelse af eksisterende beplantning eller have, og at der ikke må foretages nyplantning undtagen, hvor denne er nødvendig for ejendommens drift.

Fredningsnævnet finder herefter, at det var i strid med fredningskendelsen af 21. maj 1969 at etablere en valnøddeplantage, og at det således vil lempe den eksisterende fredning, såfremt forslaget til den nye fredning tages til følge på dette område. Fredningsnævnet har navnlig lagt vægt på, at etablering af en valnøddeplantage ikke kan anses som vedligeholdelse af eksisterende beplantning eller som en nødvendighed for ejendommens drift i de rammer, som fredningskendelsen af 21. maj 1969 sætter for driften. Valnøddeplantagen og læhegn skal afvikles af plejemyndigheden i overensstemmelse med de bestemmelser, som fredningsnævnet har fastsat nedenfor under afsnit G.

Fredningsnævnet bemærker vedrørende juletræsplantager, at disse skal afvikles af plejemyndigheden i overensstemmelse med de bestemmelser, som fredningsnævnet har fastsat nedenfor under afsnit G.

Fredningsnævnet bemærker med hensyn til muligheden for mindre ændringer af landingsbanen for svævefly på matr.nr. 3a, Tollerup By, Melby, at fredningsnævnet har skærpet bestemmelsen, idet det anses for bedst stemmende med fredningens formål, at det præciseres, at der er tale om en status quo fredning. Det bemærkes i den forbindelse, at landingsbanen henligger som en græsmark, og at ejeren har oplyst, at han de seneste fem år har haft mellem 0 og 10 årlige flyvninger via banen.

Endelig bemærker Fredningsnævnet, at nævnet har fundet anledning til at præcisere bestemmelserne vedrørende vildt- og maskehegn på baggrund af de bemærkninger, der er fremkommet fra lodsejere under sagen.

Fredningsnævnet har fundet, at der ikke er anledning til yderligere ændringer på baggrund af de under fredningssagen fremkomne bemærkninger.

Fredningsnævnet fastsætter i øvrigt fredningsbestemmelserne som anført i det følgende afsnit G.

G. Fredningens indhold og omfang

Fredningsnævnet fastsætter herefter følgende fredningsbestemmelser med tilhørende fredningskort for ejendommene:

14fæ, 16a, 7nx, 7gu, 13iæ, 9a, 8a, 17a, 8bc, 14er Melby By, Melby
1e Tollerup By, Melby
1am, 1as, 4ap, 1an, 4d Tollerup By, Melby
14cd Melby By, Melby
4a Tollerup By, Melby
1ck Tollerup By, Melby
7f Melby By, Melby
7a Melby By Melby
5bk Tollerup By, Melby

1b Tollerup By, Melby
2a, 2ep Tollerup By, Melby
3a Tollerup By, Melby
13a Melby By, Melby

§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål

- *at bevare og forbedre de landskabelige værdier i de to kystkiler, således at de fremtræder som et overvejende åbent landskab med vide udsigter vekslende med mindre bevoksninger,*
- *at bevare og forbedre området kulturhistoriske værdier, herunder at sikre synlighed af fortidsminder,*
- *at bevare og forbedre de biologiske værdier, herunder at sikre levedygtigheden for fredningsområdets plante- og dyreliv, som især knytter sig til overdrev, enge, moser, søer og mindre bevoksninger,*
- *at bevare og forbedre området rekreative værdier, herunder at sikre offentlighedens muligheder for at færdes i – og opleve området,*
- *og at de to kiler skal fremstå med et ensartet udtryk for så vidt angår landskabskarakter.*

§ 2 Fredningsområdet

Det fredede område omfatter cirka 166 hektar, som fremgår af fredningskortet (kortbilag 1).

§ 3 Bevaring af området

Fredningsområdet fremtræder overvejende lysåbent som overdrev med mindre bevoksninger samt som landbrugsarealer, og skal bevares i den tilstand, medmindre andet er tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved dispensation fra Fredningsnævnet.

§ 4 Arealernes drift og anvendelse

1. Eksisterende landbrugsarealer kan dyrkes efter gældende lovgivning. Dog må der ikke tilplantes eller dyrkes flerårige udsigtshæmmende afgrøder som eksempelvis juletræer, elefantgræs, energipil mv.

2. Juletræsplantager skal på plejemyndighedens foranledning afvikles senest seks måneder efter fredningsforslagets endelige godkendelse. Arealerne må ikke gentilplantes.

3. Nyetableret økologisk valnøddeplantage med tilhørende læhegn skal på plejemyndighedens foranledning afvikles senest seks måneder efter fredningsforslagets endelige godkendelse. Arealerne må ikke gentilplantes.

4. Eksisterende småbevoksninger og vildtremiser kan drives med plukhugst eller gruppevis fornyelse og selvforyngelse i videst muligt omfang eller henligge som urørt skov medmindre Fredningsnævnet har godkendt andet. Træartsvalget skal fortrinsvist være hjemmehørende arter. Der

kan forekomme indslag med andre lokalitetstilpassede arter, og der må gentilplantes med tilsvarende arter, som der er fjernet, dog ikke invasive arter, jf. de til enhver tid gældende lister over invasive arter. Småbevoksninger med overvejende løvtræer må ikke konverteres til nåleskov.

5. Eksisterende øvrige læhegn må vedligeholdes ved enkelte genplantninger med samme arter, dog ikke hvis de regnes for invasive, alternativt gentilplantes med fortrinsvist hjemmehørende arter. Nye læhegn kan etableres efter fredningsnævnets godkendelse, såfremt de er nødvendige for driften og udformes, så de ikke begrænser udsigten væsentligt.

6. Naturarealer, der ved fredningens gennemførelse er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, må ikke sprøjtes eller gødes.

7. Haver og gårdspladser kan, uanset ovennævnte bestemmelser, udnyttes som hidtil og herunder tilplantes eller omlægges på sædvanlig vis.

§ 5 Terrænændringer mv.

1. Der må ikke foretages terrænændringer inden for fredningsområdet.

2. Der kan dog ske terrænændringer som led i naturgenopretning, genåbning af rørlagte vandløb, klimatilpasning, eller som mindre terrænændringer i forbindelse med byggeri og anlæg efter Fredningsnævnets godkendelse.

3. Mindre terrænændringer i forbindelse med almindelig drift kan ske i henhold til bestemmelser i gældende lovgivning.

4. Der kan ske terrænændring som led i retablering af gamle sten- og jorddiger. Retableringen skal ske efter en samlet plan, som er godkendt af Slots- og Kulturstyrelsen. Retableringen kan iværksættes af lodsejer eller af plejemyndigheden efter aftale med lodsejer.

5. Fredningen er ikke til hinder for arkæologiske udgravninger i området, såfremt arealerne retableres efter endt udgravning.

6. Undtaget fra forbuddet er mindre terrænændringer i private haver, såfremt det ikke medfører gener for naboer, jf. øvrig gældende lovgivning.

§ 6 Bebyggelse

1. Ny selvstændig bebyggelse, herunder boliger, ridehaller, pelsdyrbure, drivhuse/-gartnerier, skure, boder, jagthytter, transformerstationer og lignende, må ikke opføres inden for fredningen.

2. Det gælder dog ikke etablering af nye bygninger, der skal anvendes som medhjælper- eller aftægtsboliger, såfremt de lovligt kan etableres i medfør af lov om planlægning. Byggeriet kræver dog Fredningsnævnets godkendelse, hvad angår dets udformning, størrelse og placering, og kan kun godkendes, hvis boligen ikke virker dominerende i landskabet. Medhjælper-/aftægtsboliger må ikke udstykkes som selvstændig bebyggelse på et senere tidspunkt.

3. Til og ombygning af eksisterende boliger reguleres efter bestemmelserne i planloven. Anvendelse af reflekterende materialer såsom sortglaseret tegl, blanke solpaneler og lignende kan dog

alene ske med Fredningsnævnets godkendelse, og såfremt det ikke virker synligt og dominerende over store afstande.

4. Bygninger, som er nødvendige for landbrugsdriften, kan opføres i tilknytning til eksisterende bebyggelse efter godkendelse af Fredningsnævnet for så vidt angår byggeriets udformning og placering.

5. Fredningen er ikke til hinder for anbringelse af sædvanlige læskure for får, kreaturer og lignende efter Fredningsnævnets godkendelse, hvad angår materialevalg og placering.

6. Undtaget fra forbuddet er mindre byggerier i private haver, såsom drivhuse, legehuse, skure og lignende.

§ 7 Faste konstruktioner og anlæg

1. Faste anlæg og konstruktioner, som f.eks. tårne, tankanlæg, transformerstationer, solcelleparkeer og master, må ikke placeres inden for fredningsområdet. Der må ikke føres luftledninger over arealerne.

2. Der må kun etableres sædvanlig nedadrettet belysning og kun i tilknytning til boliger og driftsbygninger. Undtaget er dog belysning, der af vejmyndigheden skønnes nødvendig af hensyn til trafiksikkerhed.

3. Campingvogne, telte og lignende må ikke anbringes uden for have- og gårdspladsarealer. Undtaget fra forbuddet er teltslagning på egne arealer eller teltslagning på primitive overnatningspladser udlagt til formålet.

4. Etablering af sportsanlæg som golfbaner, skydebaner, motorbaner, ridebaner og landingsbaner for fly og helikoptere, bemandede eller ubemandede m.m., er ikke tilladt.

5. Hegn skal være sædvanlige landbrugshegn (trådhegn) med pæle i naturtræ eller jordfarver. Hegn skal være under 1,2 meter høje. Plejemyndigheden kan i konkrete tilfælde give dispensation til højere hegn. Dog kan der midlertidig anvendes vildtheqn/maskehegn, når det er nødvendigt af hensyn til etableringen af nye løvtræsplantninger.

6. Informationstavler til formidling af fredningen kan opsættes uden Fredningsnævnets godkendelse, på foranledning af plejemyndigheden efter aftale med lodsejeren.

7. Fredningen er ikke til hinder for etablering af de nødvendige foranstaltninger i forbindelse med naturpleje, anlæg af stier mv., f.eks. opsætning af stenter, drikkeanlæg, fangfolde og lignende.

8. Ved de på fredningskortet angivne offentlige p-pladser kan der på plejemyndighedens foranledning opsættes toiletter, borde/bænke, skraldespande og lignende efter behov.

9. Oplag, herunder oplag af byggematerialer, maskiner og udrangerede køretøjer, må ikke ske i det åbne land. Undtaget er deponi af materiale, der er nødvendigt for sædvanlig landbrugsdrift, herunder oplag af wrap, halm, markstakke mv., der dog skal placeres, så det skæmmer landskabet mindst muligt.

10. Uanset fremtidigt ejerforhold skal der sikres adgang til stranden for offentligheden via trappen på matr.nr. 1e Tollerup By, Melby. Plejemyndigheden står for vedligehold af trappen.

11. Fredningsnævnet kan godkende opførelse af husstandsvindmøller, såfremt de ikke påvirker landskabet væsentligt.

12. Undtaget fra forbuddet er mindre konstruktioner og anlæg i private haver, såsom terrasser, flagstænger og lignende.

§ 8 Offentlighedens adgang

1. Offentlighedens adgangs- og opholdsret i området følger af de almindelige bestemmelser i gældende love, og eksisterende veje og stier er således åbne for offentlighedens færdsel til fods eller på cykel, jf. naturbeskyttelseslovens adgangsbestemmelser.

2. På de offentligt ejede arealer må hegn ikke begrænse offentlighedens mulighed for fladefærdsel. Er arealet hegnet skal det være forsynet med stenter, klaplåger eller lignende.

3. Stier, som fremgår af fredningskortet, må ikke nedlægges. Fredningen er ikke til hinder for mindre ændringer af stier og vejes forløb, såfremt offentlighedens mulighed for at opleve det fredede område ikke forringes.

4. Der udlægges nye stier som vist på fredningskortet. Stierne kan etableres som grusstier i op til 1,6 meters bredde eller som trampespor. Yderligere stier kan etableres af plejemyndigheden efter aftale med lodsejeren.

5. Hvor adgang til de på fredningskortet udpegede stier forhindres ved hegning af hensyn til græssende husdyr, skal stierne holdes åbne og tilgængelige for offentligheden med stenter, klaplåger, færiste eller lignende. Udgifter til etablering og vedligeholdelse af installationer, som er nødvendige for brug af stierne, forestås af plejemyndigheden.

6. Plejemyndigheden sikrer, at stier som fremgår af fredningskortet, holdes åbne ved slåning af sporet mindst en gang årligt eller på anden måde er afmærkede i terrænet og dermed synlige for publikum.

7. Plejemyndigheden kan af hensyn til bevarelsen af plante- og dyrelivet fastsætte regler for begrænsning af offentlighedens færdsel i området.

§ 9 Retningslinjer for plejen

1. Pleje af naturområder skal bevare og fremme plantesamfund med arter, der er karakteristiske for naturtyperne, samt i videst muligt omfang fremme et rigt og varieret dyreliv.

2. Pleje af de kulturhistoriske elementer i landskabet skal sikre, at menneskeskabte anlæg og spor bevares for eftertiden. Såfremt lodsejer ikke foretager plejen, kan plejemyndigheden efter underretning af lodsejer lade plejen foretage.

§ 10 Plejemyndighed

Pleje af de fredede arealer kan gennemføres efter den til enhver tid gældende plejebekendtgørelse. Halsnæs Kommune er plejemyndighed på de private og kommunalt ejede arealer, mens Naturstyrelsen er plejemyndighed på de statsejede arealer.

§ 11 Jagt

Jagt er tilladt i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lov om jagt og vildtforvaltning.

§ 12 Særbestemmelser

1. Arealer, der på fredningstidspunktet er offentligt ejede, skal uanset fremtidige ejerforhold være åbne for fladefærdsel for offentligheden og drives med henblik på at forøge biodiversiteten.

2. Fredningen er ikke til hinder for at skydeklubben udvider eksisterende klubhus eller bygger nyt i tilknytning til eksisterende på matr. 1 ck, Tollerup By, Melby, så længe byggeriet ikke overstiger grusgravens omkringliggende terræn og i øvrigt overholder anden gældende lovgivning. Fredningsnævnet skal dog godkende byggeriet for så vidt angår byggeriets udformning, størrelse og endelige placering.

3. Fredningen er ikke til hinder for fortsat brug af den landingsbane for bemandede svævefly på matr.nr. 3a, Tollerup By, Melby i overensstemmelse med status quo både for så vidt angår omfang og fysiske forhold, så længe øvrige nødvendige tilladelser er gældende.

4. Eksisterende vandindvinding på matr.nr. 9a Melby By, Melby kan fastholdes, indtil den ikke længere er forsyningsmæssig nødvendig. Arbejde af nødvendighed for den pågældende vandindvinding kan fortsat finde sted.

§ 13 Ophævelse af eksisterende fredning

Følgende fredninger og fredningslignende deklARATIONER ophæves med nærværende fredning

1. Orehøj Fredningsnævnets kendelse af 21.05.1969 (Reg.: nr. 05076.00).

§ 14 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1..."

Fredningsnævnet har modtaget følgende bemærkninger i anledning af agterskrivelsen:

Halsnæs Kommune:

"...

Bemærkninger til agterskrivelse

Halsnæs Kommune har læst agterskrivelse af 2. december 2024 og har følgende bemærkninger.

Halsnæs Kommune tager til efterretning, at Fredningsnævnet "*ønsker at skærpe fredningsforslagets bestemmelser med henblik på at sikre, at fredningens formål opnås*".

§ 1

Fredningsnævnet har præciseret formålet med fredningen ved at indføre endnu et punkt (§ 1, stk. 5):

" og at de to kiler skal fremstå med et ensartet udtryk for så vidt angår landskabskarakter. "

Halsnæs Kommunes bemærkninger: Kilerne er grundlæggende forskellige da den ene er en ådal og den anden er en del af et højere liggende morænelandskab. Dette giver sig bl.a. til udtryk ved jordarterne for de to kiler, der for den ene overvejende består af ferskvandstørv og den anden af smeltevangsgrus. Det kan således være problematisk for fremtidig udvikling at de to kiler, hvis de skal have en ensartet landskabskarakter, da de er grundlæggende forskellige.

Det fremgår i forvejen af fredningsforslagets § 1, stk. 1, at de to kiler skal have det samme landskabelige udtryk idet, "*de to kiler skal fremstå som et overvejende åbent landskab med vide udsigter vekslede med mindre bevoksninger*". Halsnæs Kommune finder således at det i forslaget er sikret at de to kiler vil fremstå ens med den nuværende § 1, stk. 1.

§ 4 stk. 2

Fredningsforslag: *Eksisterende juletræsplantager kan fastholdes til de er hugstmodne, dog senest 5 år efter fredningens endelige gennemførelse, hvor lodsejer sørger for at afdrive arealerne. Arealerne må ikke gentilplantes.*

Forslag i agterskrivelse: *Juletræsplantager skal på plejemyndighedens foranledning afvikles senest seks måneder efter fredningsforslagets endelige godkendelse. Arealerne må ikke gentilplantes.*

Halsnæs Kommunes bemærkninger: Næsten samtlige juletræsplantager i området er siden fredningssagen blev rejst blevet afdrejet. Der står kun en enkelt mindre plantage tilbage med meget høje træer, der formodentligt ikke kan sælges som juletræer længere. Halsnæs Kommune er således enig i Fredningsnævnets forslag om at forkorte tidshorisonten for afvikling af juletræsplantager i området. Hvad angår formuleringen "*..skal på plejemyndighedens*

foranledning afvikles..." forudsætter kommunen, at Fredningsnævnet mener, at kommunen skal sikre at den pågældende ejer/bruger af arealet har afviklet plantagen.

§ 4 stk. 3

Fredningsforslag: Eksisterende økologiske valnøddeplantage kan fastholdes indtil den ikke længere er driftsmæssig nødvendig, hvorefter den pågældende lodsejer sørger for at afdrive arealerne.

Forslag i agterskrivelse: Nyetableret økologisk valnøddeplantage med tilhørende læhegn skal på plejemyndighedens foranledning afvikles senest seks måneder efter fredningsforslagets endelige godkendelse. Arealerne må ikke gentilplantes.

Halsnæs Kommunes bemærkninger: Området, hvorpå plantagen er anlagt er udpeget til bevaringsværdigt landskab og skovrejsning forbudt i Kommuneplan 2021-2025, og Halsnæs Kommune er således enig med Fredningsnævnet i, at det vil øge de landskabelige værdier i området, at der ikke er plantage på arealet.

Halsnæs Kommune tager fredningsnævnets udkast til afgørelse til efterretning.

§ 7, stk. 5

Fredningsforslag: Hegn skal være sædvanlige landbrugshegn (trådhegn) med pæle i naturtræ eller jordfarver. Hegn skal være under 1,2 meter høje. Dog kan der midlertidig anvendes vildtheqn/maskehegn, når det er nødvendigt af hensyn til etableringen af nye løvtræsplantninger.

Forslag i agterskrivelse: Hegn skal være sædvanlige landbrugshegn (trådhegn) med pæle i naturtræ eller jordfarver. Hegn skal være under 1,2 meter høje. Plejemyndigheden kan i konkrete tilfælde give dispensation til højere hegn. Dog kan der midlertidig anvendes vildtheqn/maskehegn, når det er nødvendigt af hensyn til etableringen af nye løvtræsplantninger.

Halsnæs Kommunes bemærkninger: Fredningsnævn kan sædvanligvis meddele dispensation fra en fredning jf. naturbeskyttelseslovens § 50. Halsnæs Kommune finder ikke en lignende hjemmel for kommuner til at dispensere fra fredningsbestemmelser.

§ 12 stk. 3

Fredningsforslag: Fredningen er ikke til hinder for mindre ændringer af landingsbanen for svævefly på matr.nr. 3a, Tollerup By, Melby så længe øvrige nødvendige tilladelser er gældende.

Forslag i agterskrivelse: Fredningen er ikke til hinder for fortsat brug af den landingsbane for bemandede svævefly på matr.nr. 3a, Tollerup By, Melby i overensstemmelse med status quo både for så vidt angår omfang og fysiske forhold, så længe øvrige nødvendige tilladelser er gældende.

Halsnæs Kommunes bemærkninger: Halsnæs Kommune finder ikke, at omfanget af landinger har betydning for de værdier fredningen skal sikre, og foreslår derfor at den del udtages af forslaget. Omfanget af landinger reguleres af andre sektorlove, der bl.a. skal sikre naboer mod støj mv.

Halsnæs Kommune finder, som Fredningsnævnet, at tydeliggørelsen af status quo, hvad angår de fysiske forhold for landingsbanen er i overensstemmelse med -, og vil styrke fredningens formål.

...

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø:

"...Formålsparagraffen - § 1, stk. 5

Fredningsnævnet har tilføjet et femte stykke til formålsparagraffen der fastsætter "at de to kiler skal fremstå med et ensartet udtryk for så vidt angår landskabskarakter".

SGAV bemærker hertil, at landskabskaraktermetoden er et konkret analyseredskab som mange kommuner bruger til at kortlægge det karakteristiske og oplevelsesrige i et givent landskab for på baggrund heraf at sætte strategiske mål for landskabet samt initiativer for at nå dette mål. Ordet "landskabskarakter" bruges dog til tider også i mere daglig tale.

Det bør derfor konkretiseret hvad hensigten med § 1, stk. 5 er, sådan at formuleringen ikke giver anledning til misforståelser, når fredningens bestemmelser skal tolkes i fremtiden. Alternativt kan stk. 5 integreres i stk. 1, så en eventuel forveksling hindres.

Arealernes drift og anvendelse - § 4, stk. 2 og 3

SGAV anbefaler, at "på plejemyndighedens foranledning" tages ud i § 4, stk. 2 og stk. 3.

Styrelsen har ikke yderligere at bemærke til det fremsendte..."

DN Halsnæs:

"... DN Halsnæs ser med stor tilfredshed på Fredningsnævnets beslutning om, at både juletræsplantager, valnøddeplantage samt læhegn (læbælterne mellem valnødderne) skal udfases. Det er i fuld overensstemmelse med, hvad DN Halsnæs har argumenteret for. Desværre har DN Halsnæs ikke kunnet klage over Halsnæs Kommunes tilladelse til valnøddeplantagen, da der blev givet tilladelse hertil uden forudgående dispensationsansøgning.

Det ville være optimalt, hvis det var muligt i § 4, stk. 1 efter "efter gældende lovgivning" at tilføje "gerne regenerativt og/eller økologisk landbrug".

DN Halsnæs ser også med tilfredshed på Fredningsnævnets præcisering af hegntyper i § 7, stk. 5. DN Halsnæs ser gerne, at det i de indledende bemærkninger, i lighed med kravet om fjernelse af juletræer, valnødder og læhegn, beskrives, at de vildt- og maskehegn, der stadig er omkring de tidligere juletræsplantager, skal fjernes hurtigst muligt.

Som led i bevarelsen af fortidsminder, her bronzealderhøjen Orehøj, vil DN Halsnæs opfordre fredningsnævnet til at forholde sig til rodfræsning og den tilplantning med frugtbuske, der fandt sted d. 26. maj '23 omkring og op ad gravhøjen. Dette er sket uden, at der er søgt om dispensation hertil på trods af, at Halsnæs Kommune mundtligt ved besigtigelse har oplyst ejer om, at tilplantning inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen og på gravhøjen kræver dispensation..."

En lodsejer:

"... Vi erhvervede landbrugsejendommen xx med henblik på valnøddeproduktion. Vi opstartede valnøddeproduktion i 2021.

Høringssvarets formål:

Vi håber at opnå enighed om at vores bedrift med valnøddeproduktion er bæredygtig og fordelagtig for natur, dyreliv, kultur og miljø, samt at den er i overensstemmelse med den nuværende fredning af 1969. Vi håber på at opnå enighed om at vi lovligt kan fortsætte vores landbrugsdrift med valnøddeproduktion, også under vedtægterne i det aktuelle fredningsforslag.

Resumé af sagen, vores synspunkter og henvisning til lovgivning mv.:

Vi har erhvervet denne landbrugsejendom med et specifikt landbrugsmæssigt formål, at dyrke valnød. Den nuværende fredning, som er en frivillig fredning, tog daværende ejer, Karl Olsen, initiativ til for at tilsikre landbrugsdriften og undgå (yderligere) udstykning af sommerhus parceller. Fredningsbestemmelserne af d. 21. maj 1969 tillader enhver form for tilplantning, der er nødvendig for ejendommens drift jf. formuleringen i fredningsbestemmelserne: "Der må ikke foretages nyplantning undtagen, hvor denne er nødvendig for ejendommens drift."

Da det er en landbrugsejendom uden restriktioner for hvilke former for landbrugsdrift, der må udøves, og valnøddeproduktion selvsagt er at betragte som landbrugsdrift, er den tilplantning vi har foretaget at betragte som nødvendig for ejendommens drift.

Idet enhver form for tilplantning er tilladt, hvor den er nødvendig for ejendommens drift, er vores bedrift med valnøddeproduktion opstartet i fuld overensstemmelse med den eksisterende fredning. Altså har vi fuld lovhjemmel til vores valnøddeproduktion.

Skulle der alligevel være grundlag for tvivl ifm. fortolkning af fredningsbestemmelserne, henviser vi til dommen af d. 02. juni 2021 fra Retten i Roskilde, sag BS-5965/2020-ROS.

Af denne kan man udlede at fredningsbestemmelserne for frivillige fredninger skal fortolkes lempeligt. Citat fra dommen:

"Retten lagde til grund, at fredningsbestemmelserne åbnede mulighed for, at der kunne ske en vis udvikling af området i takt med tiden og lagde i den forbindelse vægt på, at der var tale om en frivillig fredning, hvorfor bestemmelserne ikke burde fortolkes imod ejeren. Retten fandt derfor, at en udvikling i forståelsen af, hvad der menes med landbrugs- og forstmæssige formål i takt med samfundsudviklingen, måtte accepteres."

Idet der ikke på nuværende tidspunkt er noget til hinder for vores landbrugsdrift med valnøddeproduktion, vil en ny fredning, som fratager os vores drift, berettige os til fuld erstatning, derunder: for den tabte ejendomsværdi; for det forgæves køb, ejerskab og mulige salg af ejendommen; for køb af en tilsvarende anden ejendom; for den tabte investering i anlægning samt drift af valnøddeplantagen; for anlægning af tilsvarende bedrift samt den forsinkede forrentning heraf.

I øvrigt henviser vi til Grundlovens § 73, Stk. 1. "Ejendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning."

Vi gør opmærksom på at vores driftsform er den bedst tænkelige indenfor landbrugsdrift til at imødekomme væsentlige dele af det nye fredningsforslags formål og hensigter. Den økologiske valnøddeplantages levende hegn / læhegn med blomstrende buske og træer, som giver pollen og nektar til bestøvere, samt pløjefri og kemikaliefri dyrkning, giver de bedst tænkelige egenskaber for at bevare og forbedre de biologiske værdier, herunder at sikre levedygtigheden for plante- og dyrelivet.

Det er derved i direkte modstrid med fredningsforslagets formål samt naturbeskyttelseslovens §1 at kræve vores bedrift nedlagt og vores træer fjernet.

Ydermere er vores landbrugsdriftsform med til at forbedre vandkvaliteten, samt at binde væsentlige mængder CO₂, både i afgrødekulturen, i de omkransende læhegn samt i de uberørte jordlag.

Fredningsnævnet bemærker at fredningsbestemmelserne i den gamle fredning af 21. maj 1969 har ordlyden "Der må ikke foretages nyplantning undtagen, hvor denne er nødvendig for ejendommens drift". Denne bemærkning har øjensynligt til hensigt at være begrundelse for en holdning om at vores valnøddeplantage er anlagt i strid med fredningen af 1969. Vi må da stille spørgsmålstejn ved hvilke former for tilplantning, man mener kan være nødvendige for landbrugsejendommens drift, og dermed tilladt, hvis ikke landbrugsmæssig tilplantning kan være nødvendig.

Vores holdning er at landbrugsmæssig tilplantning er tilladt fordi landbrugsmæssig tilplantning må betegnes som nødvendig for ejendommens drift idet der er tale om en landbrugsejendom. Ingen tilplantning kan være mere nødvendig for landbrugsejendommens drift, end landbrugsmæssig tilplantning. Hvis der er tale om et fortolkningsspørgsmål, henleder vi opmærksomheden på sag BS-5965/2020-ROS, som har været i Landsretten. Dommen konkluderer at fredningsbestemmelserne ikke bør fortolkes imod ejeren, når der er tale om en frivillig fredning, som citeret ovenfor.

Vi bemærker at fredningen af 21. maj. 1969 ikke pålægger landbrugsejendommen restriktioner i relation til hvilke former for landbrugsdrift, der udøves. Det var dermed ikke i strid med fredningskendelsen af 21. maj 1969 at etablere valnøddeproduktion på landbrugsejendommen, ligesom Halsnæs Kommune også tidligere har konkluderet.

Vi henleder i øvrigt opmærksomheden på forløbet for det igangværende fredningsforslag, hvor Halsnæs Kommunes byrådsmedlemmer først ville tildele vores valnøddeproduktion en varighed på 100 år, derefter opjusteret til en varighed på 150 år, for til sidst at beslutte at de ikke ønskede at fredningsforslaget overhoved skal pålægge vores igangværende landbrugsbedrift en tidsbegrænsning.

Man kan derved konkludere at vi har været, og fortsat er, i god tro.

Erstatning

I tilfælde af at fredningsforslaget FN-NSJ-22-2023F vedtages i sin nuværende form, og vores valnøddeplantage mv. kræves afviklet, er vi berettiget til fuld erstatning.

Vores erstatningskrav pålyder kr. 3.830.000,00 kr.

Erstatningsbeløbets størrelse er et minimumsbeløb, og vi forbeholder os ret til at gøre krav på en større erstatning efter senere kyndig rådgivning og juridisk vejledning.

Ydermere bemærkes det at det nævnte erstatningskrav omhandler perioden frem til udgangen af vinteren 2024/2025. Den videre drift af ejendommen herefter, som må anses for forgæves og tabt i tilfælde af en senere afvikling af valnøddeplantagen mv., vil medføre yderligere erstatningskrav. Størrelsen herfor kan ikke fastsættes på nuværende tidspunkt, både fordi størrelsen af fremadrettede udgifter og spildt arbejde er ukendt, samt fordi tidshorisonten for sagens videre forløb tillige er ukendt..."

Fredningsnævnet har voteret og truffet endelig afgørelse efter gennemgang af samtlige indkomne bemærkninger og sagens øvrige materiale.

G. Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse

Fredningsnævnets bemærkninger og fredningsbestemmelser:

Det fremgår af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 1, at Fredningsnævnet kan gennemføre fredning af bl.a. landarealer til varetagelse af de formål, der er nævnt i naturbeskyttelseslovens § 1.

Af naturbeskyttelseslovens § 1 fremgår det, at loven skal medvirke til at værne om landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet. Det er anført i naturbeskyttelseslovens § 1, stk. 2, at loven tilsigter særligt at beskytte naturen med dens bestand af vilde dyr og planter samt deres levesteder og de landskabelige, kulturhistoriske, naturvidenskabelige og undervisningsmæssige værdier. Endvidere tilsigter loven særligt at forbedre, genoprette eller tilvejebringe områder, der er af betydning for vilde dyr og planter og for landskabelige og kulturhistoriske interesser. Endelig tilsigter loven særligt at give befolkningen adgang til at færdes og opholde sig i naturen samt forbedre mulighederne for friluftslivet.

Det er anført i naturbeskyttelseslovens § 38, at en fredning skal indeholde en bestemmelse om formålet med fredningen. I fredninger, der omfatter arealer inden for internationale beskyttelsesområder, skal det fremgå af formålet, at fredningen skal medvirke til at sikre en gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper, som områderne er udpeget for. En fredning kan gå ud på bevaring af den nuværende tilstand eller tilvejebringelse af en bestemt tilstand, der herefter skal bevares, og den kan regulere offentlighedens færdsel i området. En fredning kan indeholde de bestemmelser, herunder de påbud og forbud vedrørende arealernes anvendelse, der skønnes nødvendige, for at fredningsformålet kan opnås.

Det er Fredningsnævnets opfattelse, at der er grundlag for at gennemføre en fredning af Tollerup og Melby Kilerne i den udstrækning, det er nødvendigt for at bevare og forbedre de landskabelige værdier i de to kystkiler, der fungerer som grønne bånd mellem hav og land således, at de fremtræder som et overvejende åbent landskab med vide udsigter vekslende med mindre bevoksninger. Det er tillige nødvendigt for at bevare og forbedre området kulturhistoriske værdier, herunder at sikre synlighed af fortidsminder, og for at bevare og forbedre de biologiske værdier, herunder at sikre levedulighederne for fredningsområdets plante- og dyreliv, som især knytter sig til overdrev, enge, moser, søer og mindre bevoksninger. Endelig er det nødvendigt for at bevare og forbedre området rekreative værdier, herunder at sikre offentlighedens muligheder for at færdes i – og opleve området og sikre, at de to kiler fremstår med et ensartet udtryk for så vidt angår landskabskarakter. Fredningsnævnet har på den baggrund præciseret formålet med fredningen.

Fredningsnævnet finder, at det som led i bevarelsen af fortidsminder og udsigtsfredningen samt navnlig bevarelsen af de landskabelige værdier er nødvendigt at fjerne juletræsplantager og valnøddeplantagen samt læhegn.

Fredningsnævnet bemærker i den forbindelse vedrørende valnøddeplantage og valnøddehegn, at det efter indholdet og ordlyden af fredningskendelsen af 21. maj 1969 lægges til grund, at fredningen blev gennemført, fordi det blev anset som værende af betydning for den landskabelige skønhed i området, at arealet blev bevaret i dets på det tidspunkt "nuværende" tilstand. Arealet var på daværende tidspunkt sædvanligt landbrugsareal med sædvanligt karakteristika for tidspunktet. Der var således ikke valnøddeplantage på det tidspunkt. Fredningsnævnet lægger endvidere efter indholdet og ordlyden i fredningskendelsen til grund, at tilstanden på ejendommen må ikke forandres, og at ejendommen udelukkende må benyttes som landbrugsareal, samt at der ikke må foretages beplantning ud over vedligeholdelse af eksisterende beplantning eller have, og at der ikke må foretages nyplantning undtagen, hvor denne er nødvendig for ejendommens drift.

Fredningsnævnet finder herefter, at det var i strid med fredningskendelsen af 21. maj 1969 at etablere en valnøddeplantage, og at det således vil lempe den eksisterende fredning, såfremt forslaget til den nye fredning tages til følge på dette punkt. Fredningsnævnet har navnlig lagt vægt på, at etablering af en valnøddeplantage ikke kan anses som vedligeholdelse af eksisterende beplantning eller som en nødvendighed for

ejendommens drift i de rammer, som fredningskendelsen af 21. maj 1969 sætter for driften. Valnøddeplantagen og læhegn skal afvikles af plejemyndigheden i overensstemmelse med de bestemmelser, som fredningsnævnet har fastsat nedenfor under afsnit H.

Fredningsnævnet bemærker vedrørende juletræsplantager, at disse skal afvikles af plejemyndigheden i overensstemmelse med de bestemmelser, som fredningsnævnet har fastsat nedenfor under afsnit H.

Fredningsnævnet bemærker med hensyn til muligheden for mindre ændringer af landingsbanen for svævefly på matr.nr. 3a, Tollerup By, Melby, at fredningsnævnet har skærpet bestemmelsen, idet det anses for bedst stemmende med fredningens formål, at det præciseres, at der er tale om status quo fredning. Det bemærkes i den forbindelse, at landingsbanen henligger som en græsmark, og at ejeren har oplyst, at han de seneste fem år har haft mellem 0 og 10 årlige flyvninger fra banen.

Endelig bemærker Fredningsnævnet, at nævnet har fundet anledning til at præcisere bestemmelserne vedrørende vildt- og maskehegn på baggrund af de bemærkninger, der er fremkommet fra lodsejere under sagen.

Fredningsnævnet har fundet, at der ikke er anledning til yderligere ændringer på baggrund af de under fredningssagen fremkomne bemærkninger.

Fredningsnævnet fastsætter i øvrigt fredningsbestemmelserne som anført i det følgende afsnit H.

H. Fredningens indhold og omfang

Fredningsnævnet fastsætter herefter følgende fredningsbestemmelser med tilhørende fredningskort for ejendommene:

14fæ, 16a, 7nx, 7gu, 13iæ, 9a, 8a, 17a, 8bc, 14er Melby By, Melby
1e Tollerup By, Melby
1am, 1as, 4ap, 1an, 4d Tollerup By, Melby
14cd Melby By, Melby
4a Tollerup By, Melby
1ck Tollerup By, Melby
7f Melby By, Melby
7a Melby By Melby
5bk Tollerup By, Melby
1b Tollerup By, Melby
2a, 2ep Tollerup By, Melby
3a Tollerup By, Melby
13a Melby By, Melby

§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål

- at bevare og forbedre de landskabelige værdier i de to kystkiler, således at de fremtræder som et overvejende åbent landskab med vide udsigter vekslede med mindre bevoksninger,
- at bevare og forbedre områdets kulturhistoriske værdier, herunder at sikre synlighed af fortidsminder,

- at bevare og forbedre de biologiske værdier, herunder at sikre levedygtighederne for fredningsområdets plante- og dyreliv, som især knytter sig til overdrev, enge, moser, søer og mindre bevoksninger,
- at bevare og forbedre områdets rekreative værdier, herunder at sikre offentlighedens muligheder for at færdes i – og opleve området.

§ 2 Fredningsområdet

Det fredede område omfatter cirka 166 hektar, som fremgår af fredningskortet (kortbilag 1).

§ 3 Bevaring af området

Fredningsområdet fremtræder overvejende lysåbent som overdrev med mindre bevoksninger samt som landbrugsarealer, og skal bevares i den tilstand, medmindre andet er tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved dispensation fra Fredningsnævnet.

§ 4 Arealernes drift og anvendelse

1. Eksisterende landbrugsarealer kan dyrkes efter gældende lovgivning. Dog må der ikke tilplantes eller dyrkes flerårige udsigtshæmmende afgrøder som eksempelvis juletræer, elefantgræs, energipil mv.
2. Juletræsplantager skal afvikles senest seks måneder efter fredningsforslagets endelige godkendelse. Såfremt ejeren ikke sørger for afvikling inden fristens udløb, sker afvikling på plejemyndighedens foranledning. Arealerne må ikke gentilplantes.
3. Nyetableret økologisk valnøddeplantage med tilhørende læhegn skal på plejemyndighedens foranledning afvikles senest seks måneder efter fredningsforslagets endelige godkendelse. Arealerne må ikke gentilplantes.
4. Eksisterende småbevoksninger og vildtremiser kan drives med plukhugst eller gruppevis foryngelse og selvforyngelse i videst muligt omfang eller henligge som urørt skov medmindre Fredningsnævnet har godkendt andet. Træartsvalget skal fortrinsvist være hjemmehørende arter. Der kan forekomme indslag med andre lokalitetstilpassede arter, og der må gentilplantes med tilsvarende arter, som der er fjernet, dog ikke invasive arter, jf. de til enhver tid gældende lister over invasive arter. Småbevoksninger med overvejende løvtræer må ikke konverteres til nåleskov.
5. Eksisterende øvrige læhegn må vedligeholdes ved enkelte genplantninger med samme arter, dog ikke hvis de regnes for invasive, alternativt gentilplantes med fortrinsvist hjemmehørende arter. Nye læhegn kan etableres efter fredningsnævnets godkendelse, såfremt de er nødvendige for driften og udformes, så de ikke begrænser udsigten væsentligt.
6. Naturarealer, der ved fredningens gennemførelse er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, må ikke sprøjtes eller gødes.
7. Haver og gårdspladser kan, uanset ovennævnte bestemmelser, udnyttes som hidtil og herunder tilplantes eller omlægges på sædvanlig vis.

§ 5 Terrænændringer mv.

1. Der må ikke foretages terrænændringer inden for fredningsområdet.
2. Der kan dog ske terrænændringer som led i naturgenopretning, genåbning af rørlagte vandløb, klimatilpasning, eller som mindre terrænændringer i forbindelse med byggeri og anlæg efter Fredningsnævnets godkendelse.
3. Mindre terrænændringer i forbindelse med almindelig drift kan ske i henhold til bestemmelser i gældende lovgivning.
4. Der kan ske terrænændring som led i retablering af gamle sten- og jorddiger. Retableringen skal ske efter en samlet plan, som er godkendt af Slots- og Kulturstyrelsen. Retableringen kan iværksættes af lodsejer eller af plejemyndigheden efter aftale med lodsejer.
5. Fredningen er ikke til hinder for arkæologiske udgravninger i området, såfremt arealerne retableres efter endt udgravning.
6. Undtaget fra forbuddet er mindre terrænændringer i private haver, såfremt det ikke medfører gener for naboer, jf. øvrig gældende lovgivning.

§ 6 Bebyggelse

1. Ny selvstændig bebyggelse, herunder boliger, ridehaller, pelsdyrbure, drivhuse/-gartnerier, skure, boder, jagthytter, transformerstationer og lignende, må ikke opføres inden for fredningen.
2. Det gælder dog ikke etablering af nye bygninger, der skal anvendes som medhjælper- eller aftægtsboliger, såfremt de lovligt kan etableres i medfør af lov om planlægning. Byggeriet kræver dog Fredningsnævnets godkendelse, hvad angår dets udformning, størrelse og placering, og kan kun godkendes, hvis boligen ikke virker dominerende i landskabet. Medhjælper-/aftægtsboliger må ikke udstykkes som selvstændig bebyggelse på et senere tidspunkt.
3. Til og ombygning af eksisterende boliger reguleres efter bestemmelserne i planloven. Anvendelse af reflekterende materialer såsom sortglaseret tegl, blanke solpaneler og 16 lignende kan dog alene ske med Fredningsnævnets godkendelse, og såfremt det ikke virker synligt og dominerende over store afstande.
4. Bygninger, som er nødvendige for landbrugsdriften, kan opføres i tilknytning til eksisterende bebyggelse efter godkendelse af Fredningsnævnet for så vidt angår byggeriets udformning og placering.
5. Fredningen er ikke til hinder for anbringelse af sædvanlige læskure for får, kreaturer og lignende efter Fredningsnævnets godkendelse, hvad angår materialevalg og placering.
6. Undtaget fra forbuddet er mindre byggerier i private haver, såsom drivhuse, legehuse, skure og lignende.

§ 7 Faste konstruktioner og anlæg

1. Faste anlæg og konstruktioner, som f.eks. tårne, tankanlæg, transformerstationer, solcelleparker og master må ikke placeres inden for fredningsområdet. Der må ikke føres luftledninger over arealerne.

2. Der må kun etableres sædvanlig nedadrettet belysning og kun i tilknytning til boliger og driftsbygninger. Undtaget er dog belysning, der af vejmyndigheden skønnes nødvendig af hensyn til trafiksikkerhed.
3. Campingvogne, telte og lignende må ikke anbringes uden for have- og gårdspladsarealer. Undtaget fra forbuddet er teltslagning på egne arealer eller teltslagning på primitive overnatningspladser udlagt til formålet.
4. Etablering af sportsanlæg som golfbaner, skydebaner, motorbaner, ridebaner og landingsbaner for fly og helikoptere, bemandede eller ubemandede m.m., er ikke tilladt.
5. Hegn skal være sædvanlige landbrugshegn (trådhegn) med pæle i naturtræ eller jordfarver. Hegn skal være under 1,2 meter høje. Fredningsnævnet kan efter ansøgning i konkrete tilfælde give dispensation til højere hegn. Dog kan der midlertidig anvendes vildthege/maskehegn, når det er nødvendigt af hensyn til etableringen af nye løvtræsplantninger.
6. Informationstavler til formidling af fredningen kan opsættes uden Fredningsnævnets godkendelse, på foranledning af plejemyndigheden efter aftale med lodsejeren.
7. Fredningen er ikke til hinder for etablering af de nødvendige foranstaltninger i forbindelse med naturpleje, anlæg af stier mv., f.eks. opsætning af stenter, drikkeanlæg, fangfolde og lignende.
8. Ved de på fredningskortet angivne offentlige p-pladser kan der på plejemyndighedens foranledning opsættes toiletter, borde/bænke, skraldespande og lignende efter behov.
9. Oplag, herunder oplag af byggematerialer, maskiner og udrangerede køretøjer, må ikke ske i det åbne land. Undtaget er deponi af materiale, der er nødvendigt for sædvanlig landbrugsdrift, herunder oplag af wrap, halm, markstakke mv., der dog skal placeres, så det skæmmer landskabet mindst muligt.
10. Uanset fremtidigt ejerforhold skal der sikres adgang til stranden for offentligheden via trappen på matr.nr. 1e Tollerup By, Melby. Plejemyndigheden står for vedligehold af trappen.
11. Fredningsnævnet kan godkende opførelse af husstandsvindmøller, såfremt de ikke påvirker landskabet væsentligt.
12. Undtaget fra forbuddet er mindre konstruktioner og anlæg i private haver, såsom terrasser, flagstænger og lignende.

§ 8 Offentlighedens adgang

1. Offentlighedens adgangs- og opholdsret i området følger af de almindelige bestemmelser i gældende love, og eksisterende veje og stier er således åbne for offentlighedens færdsel til fods eller på cykel, jf. naturbeskyttelseslovens adgangsbestemmelser.
2. På de offentligt ejede arealer må hegn ikke begrænse offentlighedens mulighed for fladefærdsel. Er arealet heget skal det være forsynet med stenter, klaplåger eller lignende.
3. Stier, som fremgår af fredningskortet, må ikke nedlægges. Fredningen er ikke til hinder for mindre ændringer af stier og vejes forløb, såfremt offentlighedens mulighed for at opleve det fredede område ikke forringes.

4. Der udlægges nye stier som vist på fredningskortet. Stierne kan etableres som grusstier i op til 1,6 meters bredde eller som trampespor. Yderligere stier kan etableres af plejemyndigheden efter aftale med lodsejeren.

5. Hvor adgang til de på fredningskortet udpegede stier forhindres ved hegning af hensyn til græssende husdyr, skal stierne holdes åbne og tilgængelige for offentligheden med stenter, klaplåger, færiste eller lignende. Udgifter til etablering og vedligeholdelse af installationer, som er nødvendige for brug af stierne, forestås af plejemyndigheden.

6. Plejemyndigheden sikrer, at stier som fremgår af fredningskortet, holdes åbne ved slåning af sporet mindst en gang årligt eller på anden måde er afmærkede i terrænet og dermed synlige for publikum.

7. Plejemyndigheden kan af hensyn til bevarelsen af plante- og dyrelivet fastsætte regler for begrænsning af offentlighedens færdsel i området.

§ 9 Retningslinjer for plejen

1. Pleje af naturområder skal bevare og fremme plantesamfund med arter, der er karakteristiske for naturtyperne, samt i videst muligt omfang fremme et rigt og varieret dyreliv.

2. Pleje af de kulturhistoriske elementer i landskabet skal sikre, at menneskeskabte anlæg og spor bevares for eftertiden. Såfremt lodsejer ikke foretager plejen, kan plejemyndigheden efter underretning af lodsejer lade plejen foretage.

§ 10 Plejemyndighed

Pleje af de fredede arealer kan gennemføres efter den til enhver tid gældende plejebekendtgørelse. Halsnæs Kommune er plejemyndighed på de private og kommunalt ejede arealer, mens Naturstyrelsen er plejemyndighed på de statsejede arealer.

§ 11 Jagt

Jagt er tilladt i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lov om jagt og vildtforvaltning.

§ 12 Særbestemmelser

1. Arealer, der på fredningstidspunktet er offentligt ejede, skal uanset fremtidige ejerforhold være åbne for fladefærdsel for offentligheden og drives med henblik på at forøge biodiversiteten.

2. Fredningen er ikke til hinder for at skydeklubben udvider eksisterende klubhus eller bygger nyt i tilknytning til eksisterende på matr. 1 ck, Tollerup By, Melby, så længe byggeriet ikke overstiger grusgravens omkringliggende terræn og i øvrigt overholder anden gældende lovgivning. Fredningsnævnet skal dog godkende byggeriet for så vidt angår byggeriets udformning, størrelse og endelige placering.

3. Fredningen er ikke til hinder for fortsat brug af landingsbane for bemandede svævefly på matr.nr. 3a, Tollerup By, Melby i overensstemmelse med status quo for så vidt angår fysiske forhold, så længe øvrige nødvendige tilladelser er gældende.

4. Eksisterende vandindvinding på matr.nr. 9a Melby By, Melby kan fastholdes, indtil den ikke længere er forsyningsmæssig nødvendig. Arbejde af nødvendighed for den pågældende vandindvinding kan fortsat finde sted.

§ 13 Ophævelse af eksisterende fredning

Følgende fredninger og fredningslignende deklarationer ophæves med nærværende fredning

1. Orehøj Fredningsnævnets kendelse af 21.05.1969 (Reg.: nr. 05076.00).

§ 14 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningsens formål, jf. Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

I. Retsvirkning

Fredningsnævnet foretager offentlig bekendtgørelse om sagens afgørelse og sender afgørelsen til dem, der har fået fredningsforslaget tilsendt, samt til enhver, der under sagen har givet møde for fredningsnævnet eller har fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse, jf. naturbeskyttelseslovens § 40, stk. 2. Når der er foretaget offentlig bekendtgørelse, skal fredningsbestemmelserne overholdes af alle og enhver, jf. naturbeskyttelseslovens § 41, stk. 1.

Fredningsnævnet lader fredningsbestemmelserne tinglyse på de pågældende ejendomme, jf. naturbeskyttelseslovens § 40, stk. 3.

Hvis fredningsnævnets afgørelse begrænser fredningsbestemmelserne i forhold til fredningsforslaget, opretholdes forslaget retsvirkninger om, at der efter den offentlige bekendtgørelse af fredningssagens rejssning ikke må foretages noget, som strider mod de foreslåede fredningsbestemmelser, indtil Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen, jf. naturbeskyttelseslovens § 41, stk. 2.

Fredningsnævnet har samtidig med denne afgørelse om fredning truffet afgørelse om erstatning og godtgørelse i anledning af fredningen. Da den samlede erstatning og godtgørelse overstiger 500.000 kr., skal Miljø og Fødevarerklagenævnet efterprøve fredningsnævnets afgørelse om fredning og fredningsnævnets afgørelse om erstatning og godtgørelse, uanset om afgørelserne påklages, jf. naturbeskyttelseslovens § 42.

K. Klagevejledning

Fredningsnævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 43 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klageberettigede er ejere og brugere, der skal have denne afgørelse tilsendt, enhver, der under sagen har givet møde for fredningsnævnet eller fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse, statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget samt organisationer mv., som antages at have en væsentlig interesse i fredningsforslaget.

Erstatningsafgørelsen kan dog kun påklages af ejere og brugere samt statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af afgørelsen. Godtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand kan ifølge naturbeskyttelseslovens § 47 ikke påklages. Klage indgives skriftligt til Miljø- og Fødevarerklagenævnet på en af følgende måder:

- e-Boks, hvor du skal vælge Nævnenes Hus som modtager,
- e-mail til mfkn@naevneneshus.dk, eller
- almindelig brevpost til Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg, att.: Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Yderligere oplysninger om klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet findes på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Fredningsnævnets afgørelse er truffet af Betina Heldmann (suppleant), Niels Venge Olesen (ministerudpeget medlem) og Carsten Møller (kommunalt valgt medlem).

Betina Heldmann